

Raport o stanie Gminy Nowa Wieś Wielka w 2019 roku

W ubiegłym roku, zgodnie z ustawą, po raz pierwszy sporządzony został Raport o stanie Gminy Nowa Wieś Wielka. Został on formalnie przyjęty przez Państwa Radnych i spotkał się z przychylnymi opiniami. Dlatego niniejszy Raport jest przygotowany w postaci zbliżonej do niego, a ponadto zachowanie tożsamej formy umożliwia ewentualne porównanie danych zawartych w obu dokumentach. Ponieważ te opracowania w całym kraju są źródłem informacji o poszczególnych samorządach znajdują się w nim również treści o charakterze ogólnym, które opisują Gminę Nowa Wieś Wielka, dla jej Mieszkańców i osób zorientowanych w specyfice naszego samorządu stanowiące nieuchronne powtórzenie.

Gmina Nowa Wieś Wielka położona jest w środkowej części Województwa Kujawsko-Pomorskiego, pomiędzy Bydgoszczą a Inowrocławiem. Z Bydgoszczą sąsiaduje bezpośrednio i wchodzi w skład Powiatu Bydgoskiego. Gminę zamieszkuje około 10 tysięcy osób, w większości osiedlonych w dwóch aglomeracjach skupionych wokół miejscowości Brzoza i Nowa Wieś Wielka. Gęstość zaludnienia wynosi 67,4 os/km². W 2019 r. urodziło się 100 nowych Mieszkańców, natomiast 67 zmarło. 127 osób z terenu naszej gminy uzyskało pełnoletność, a Wójt Gminy wysłał im listy z życzeniami. Mieszkańcom naszej Gminy, którzy ukończyli 90 lub więcej lat, a w 2019 r. było 43 takich Jubilatów, Wójt wręczył osobiście lub przez wyznaczonego przedstawiciela specjalnie przygotowane na tę okoliczność kosze upominkowe oraz listy gratulacyjne. Wójt wysłał również życzenia do 84 osób, które ukończyły od 85 do 89 lat. Te tradycje są kultywowane w naszym samorządzie od wielu lat i cieszą się pozytywnym odbiorem ze strony jubilatów oraz ich najbliższych.

W skład Gminy wchodzi 15 sołectw: Brzoza (wraz z: Chmielnikami, Emilianowem i Pieckami), Dąbrowa Wielka, Dobromierz, Dziemionna, Jakubowo, Januszkowo, Kobylarnia, Kolankowo, Leszyce, Nowa Wieś Wielka, Nowa Wioska, Nowe Smolno, Olimpín, Prądocin oraz Tarkowo Dolne. Nasze tereny należą do najbardziej zalesionych jednostek gminnych Województwa Kujawsko-Pomorskiego - Gminę w przeszło 62% pokrywają lasy. Na jej obszarze znajduje się największe naturalne jezioro w powiecie bydgoskim – Jezioro Jezuckie. Bardzo dobrą dostępność zapewniają przebiegające przez nią ciągi komunikacyjne: drogi krajowe: nr 10 (nieopodal Emilianowa, we fragmencie odcinka pomiędzy Stryżkiem a Makowiskami) i nr 25 (Bydgoszcz–Inowrocław–Konin), droga wojewódzka nr 254 (Brzoza–Łabiszów–Barcin), drogi powiatowe, dwie linie kolejowe Bydgoszcz–Inowrocław oraz pobliski Międzynarodowy Port Lotniczy w Bydgoszczy.

Dogodne położenie w bezpośrednim sąsiedztwie Bydgoszczy sprawia, że nasza Gmina jest chętnie wybierana jako miejsce do prowadzenia działalności gospodarczej i inwestowania. W rejestrze prowadzonym w Urzędzie Gminy figuruje około 730 podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Nie ma wśród nich dużych przedsiębiorstw, często powiązanych z uciążliwościami dla otoczenia i sąsiedztwa – to przede wszystkim zakłady małe i średnie, bardzo często firmy rodzinne. Do wiodących branż w Gminie należy zaliczyć: usługi ogólnobudowlane, transport, handel, naprawy pojazdów samochodowych, gastronomię. Od trzech lat na terenie naszej Gminy odnotowywane jest najniższe bezrobocie w powiecie bydgoskim.

Często staramy się lansować powiedzenie, że jest ona miejscem „dobrym do mieszkania”, co potwierdza fakt, że na przestrzeni ostatnich lat dużo osób wybiera ten teren jako miejsce swojego osiedlenia, chociaż zauważa się wpływ na to zjawisko ogólnych trendów gospodarczych. Nie bez znaczenia przy podejmowaniu tych decyzji jest sąsiedztwo lub bliskie położenie terenów zaludnionych oraz lasów, które umożliwiają rekreację i czynne spędzanie czasu wolnego. Puszcza Bydgoska zajmuje 2/3 ogólnej powierzchni Gminy, a spora jej część objęta jest ochroną, stanowiącą gwarancję wysokiej jakości środowiska przyrodniczego. Puszcza zajmuje pola wydmowe, które były łachami piaszczystymi dawnej prarzeki. Chociaż lasy te dawno utraciły swój pierwotny charakter, są dla Bydgoszczy i regionu bezcennym obiektem przyrodniczym, pozostałością dzikich i nieprzystępnych puszc średniowiecznych oraz ważnym ogniwem naturalnego korytarza ekologicznego o znaczeniu międzynarodowym. Świadczą o tym ustanowione obszary chronione:

- obszar chronionego krajobrazu „Wydmy Kotliny Toruńskiej” z unikatowymi formami rzeźb terenu i kompleksów leśnych oraz ochrony wód podziemnych,
- rezerwat przyrody „Tarkowo”,
- rezerwat przyrody „Dziki Ostrów”,
- obszar chronionego krajobrazu „Łąki Nadnoteckie” – rozciągający się od wsi Brzoza, poprzez Kobylarnię, Chmielniki, Nowe Smolno, Kolankowo, aż po granice z gminami Białe Błota i Łabiszyn. Charakteryzuje się on bogactwem gatunkowym roślinności łąkowej i bagiennej oraz jest siedliskiem rzadkich gatunków dzikiego ptactwa i zwierząt.

Do wyżej wymienionych miejsc, jak i wielu innych, atrakcyjnych pod względem krajobrazowym, przyrodniczym, historycznym itp. można dotrzeć korzystając z sieci wielu pieszych szlaków turystycznych. Z inicjatywy władz samorządowych dokonano wyznaczenia nowych oraz uporządkowania i ponownego oznakowania już istniejących. Są one oznakowane jako szlaki piesze, ale z powodzeniem mogą być wykorzystywane do turystyki rowerowej lub biegania.

15 listopada 2019 r. na terenie Gminy otwarty został nowy pieszy szlak turystyczny pn. *Szlak do 18. południka*. Prowadzi on od węzła szlaków w Nowej Wsi Wielkiej do punktu przecięcia współrzędnych geograficznych 18°E # 53°N koło Nowego Smolna. Długość trasy to 10,2 km. W pobliżu Kolankowa drogowskaz kieruje do odległego o 400 m od szlaku Ośrodka Apostolskiego Szensztackiego Związku Rodzin, gdzie można podziwiać piękny krucyfik poświęcony przez Ojca św. Jana Pawła II.

W tabeli poniżej przedstawiony został wykaz szlaków pieszych w Gminie Nowa Wieś Wielka, zgodny ze stanem na grudzień 2019 r.

Tabela nr 1. Szlaki piesze w Gminie Nowa Wieś Wielka – stan na grudzień 2019 r.

 SZLAKI PIESZE W GMINIE NOWA WIEŚ WIELKA - stan na grudzień 2019 r.					
Lp.	Numer szlaku	Przebieg	Km	Km w Gminie	Uwagi
1.	KP- 4106 - s	Bydgoszcz - Solec Kujawski	28,5	13,3	do pomnika -węzeł szlaków
2.	KP- 4107 - z	Bydgoszcz - Chmielniki	17,5	11,0	do pomnika -węzeł szlaków
3.	KP- 4108 - c	Bydgoszcz - Nowa Wieś Wielka	26,3	19,7	do pomnika -węzeł szlaków
4.	KP- 4117 - n	Brzoza - Gąsawa	58,5	7,9	gr. gminy (~Antoniewo)
5.	KP- 4028 - s	Nowa Wieś Wielka – 18. Południk	10,2	10,2	
6.	KP- 4118 - y	Brzoza PKP – Nowa Wieś Wielka	16,9	16,9	im. bł. Czesława Józwiaka
7.	KP- 4120 - z	Nowa Wieś Wielka - Chrośna	10,7	9,3	gr. gminy (~Chrośna)
Razem:			168,6	88,3	

Informacja o szlakach turystycznych, mapka z ich przebiegiem oraz opis najważniejszych szlaków dostępny jest na stronie internetowej www.nowawieswielka.pl w zakładce turystyka.

Lasy, tereny wokół Jeziora Jeziuckiego i wyznaczone szlaki turystyczne to nie jedyne miejsca umożliwiające rekreację i czynne spędzanie czasu na wolnym powietrzu. Na terenie Gminy Nowa Wieś Wielka rozlokowanych jest 17 placów zabaw, 1 plac rekreacyjno-sportowy oraz 5 boisk i 1 kompleks Orlik:

1. Brzoza ul. Łabiszyńska
2. Dąbrowa Wielka 17
3. Dobromierz 32
4. Dziemionna ul. Poziomkowa (plac rekreacyjno-sportowy)
5. Jakubowo 6
6. Januszkowo 7
7. Kobyłarnia ul. Prosta
8. Kolankowo
9. Nowa Wieś Wielka ul. Piękna/Przemysłowa
10. Nowa Wieś Wielka ul. Kwiatowa
11. Nowa Wieś Wielka ul. Konwaliowa
12. Nowa Wioska
13. Nowe Smolno 10
14. Olimpin ul. Przysięcze/Nadrzeczna
15. Olimpin ul. Nadrzeczna
16. Prądocin ul. Zakole

17. Tarkowo Dolne 43

18. Tarkowo Dolne ul. Polna

Boiska:

1. Brzoza - boisko do piłki nożnej i koszykówki przy ul. Łabiszyńskiej.
2. Dobromierz - boisko do koszykówki i piłki nożnej (przy świetlicy).
3. Nowa Wieś Wielka/Dziemionna - boisko do koszykówki i piłki siatkowej oraz boisko do piłki nożnej ul. Konwaliowa/Poziomkowa.
4. Nowa Wieś Wielka - boisko do koszykówki przy ul. Piękna/Przemysłowa.
5. Nowa Wieś Wielka - „ORLIK”.
6. Nowe Smolno – boisko do piłki nożnej i koszykówki (przy świetlicy).

Zgodnie z obowiązującą normą PN-EN 1176-7:2009 prowadzona jest dokumentacja utrzymania placów zabaw, zawierająca książki kontroli, w których prowadzone są rejestry z przeprowadzonych przeglądów stanu technicznego urządzeń zabawowych, urządzeń siłowni zewnętrznych, nawierzchni oraz czystości i porządku. Stan techniczny sprawdzany jest przez firmę zewnętrzną, na podstawie zawartej umowy, której przedmiotem jest wykonanie przeglądów i napraw bieżących urządzeń na placach zabaw oraz boiskach znajdujących się na terenie Gminy Nowa Wieś Wielka. Umowa ta obejmuje:

- Kontrolę okresową: kontrolę poziomu i czystości nawierzchni, ostrych krawędzi, nadmiernego zużycia, kompletność i stabilność konstrukcji urządzeń. Kontrola okresowa umożliwia ujawnienie oczywistych zagrożeń mogących być wynikiem wandalizmu, zużycia lub warunków pogodowych (połamane części urządzeń lub potłuczone butelki).
- Kontrolę funkcjonalną: bardziej szczegółową, jej celem jest sprawdzenie funkcjonalności i stabilności sprzętu, głównie jego zużycia.
- Kontrolę roczną podstawową, która ma na celu ocenę ogólnego poziomu bezpieczeństwa wyposażenia, stanu fundamentów, nawierzchni, ocenę wpływu warunków atmosferycznych, ślady rozkładu lub korozji, a także zmiany w poziomie bezpieczeństwa na skutek wykonanych napraw.

Jeżeli podczas powyższych kontroli zostaną wykryte usterki zostają one niezwłocznie usunięte. W przypadku, gdy uszkodzenie danego urządzenia jest znaczne lub zagraża bezpieczeństwu zostaje ono zdemontowane. Wykaz napraw i wymian urządzeń na placach zabaw zlokalizowanych na terenie Gminy Nowa Wieś Wielka w 2019 r. przedstawiono poniżej w Tabeli nr 2.

Tabela nr 2. Wykaz napraw i wymian urządzeń na placach zabaw zlokalizowanych na terenie Gminy Nowa Wieś Wielka w 2019 r.

Lokalizacja	2019r.	
	Zakres:	Wartość:
Brzoza ul. Łabiszyńska	Wymiana karuzeli tarczowej	5 990,00 zł
	Naprawa bramek do piłki ręcznej	1 353,00 zł
Dąbrowa Wielka	Zakup i montaż ławek parkowych	1 943,40 zł
	Zakup i montaż karuzeli tarczowej	4 500,00 zł
Dobromierz	Zakup i montaż urządzeń siłowni zewnętrznej: Wahadło + Biegacz, Odwodziciel + Steper, Twister	9 876,17 zł
	Zakup i montaż ławki parkowej	514,14 zł
Dziemionna (Boisko, plac integracyjno-sportowy)	Zakup i montaż urządzeń siłowni zewnętrznej: prasa nożna + steper, rower	17 914,95 zł
	Zakup ławek i koszy	2 583,00 zł
	Zakup i montaż ławkostołu	667,50 zł
Jakubowo	Zakup i montaż urządzeń siłowni zewnętrznej: Biegacz+Orbitrek, Wioślarz + wyciskanie	8 494,63 zł
	Zakup i montaż ławkostołu	667,50 zł
Januszkowo	Wymiana zestawu zabawowego	18 000,00 zł
Kolankowo	Naprawa urządzenia - montaż ślizgu zjeżdżalni	1 950,00 zł
	Zakup i montaż urządzeń siłowni zewnętrznej: Wyciąg górny + wioślarz, odwodziciel + motyl	10 464,36 zł
Nowa Wioska	Wykonanie projektu placu zabaw	3 321,00 zł
	Zakup i montaż urządzeń zabawowych	12 000,00 zł
Nowa Wieś Wielka ul. Kwiatowa (centrum)	Wymiana zestawu zabawowego	29 925,00 zł
Olimpin ul. Nadrzeczna	Wymiana huśtawki wahadłowej podwójnej	2 475,00 zł
Olimpin ul. Przyrzecze/Nadrzeczna	Zakup i montaż bramek do piłki nożnej	4 907,70 zł
	Dostawa i montaż piłkochwyty	17 244,60 zł
Razem:		154 791,95 zł

Wykaz napraw konserwacyjnych urządzeń na placach zabaw w roku 2019 przedstawiono w Tabeli nr 3.

Tabela nr 3. Wykaz napraw konserwacyjnych urządzeń na placach zabaw zlokalizowanych na terenie Gminy Nowa Wieś Wielka w 2019 r.

Lokalizacja	2019r.
	Zakres:
Brzoza ul. Łabiszyńska	Demontaż belki górnej zestawu zabawowego, uzupełnienie wyrwanych siedzisk na boisku. Naprawa uszkodzeń zestawu zabawowego po dewastacjach - wyłamane szczelbelki. Naprawa i uzupełnienie brakujących elementów bujaków sprężynowych.
Dąbrowa Wielka	Usunięcie niestabilnych ławek drewnianych. Naprawa - skręcenie luźnych elementów bujaków sprężynowych.
Dobromierz	Naprawa - skręcenie luźnych elementów bujaków sprężynowych.
Jakubowo	Usunięcie ławkostołu i 2 ławek. Naprawa - skręcenie luźnych elementów bujaków sprężynowych.
Januszkowo	Usunięcie niestabilnej huśtawki wahadłowej podwójnej. Naprawa - skręcenie luźnych elementów bujaków sprężynowych.
Kobylarnia, ul. Prosta	Naprawa karuzeli tarczowej - umocowanie uchwytu centralnego
Kolankowo	Naprawa urządzenia - montaż ślizgu zjeżdżalni. Naprawa, uzupełnienie brakujących poręczy zjeżdżalni po kradzieży.
Nowa Wieś Wielka, ul. Konwaliowa/Poziomkowa	Umocowanie uchwytu huśtawki wagowej. Ponowna naprawa zarwanego podestu zestawu zabawowego. Usunięcie sześciokątu wielofunkcyjnego sprawnościowego ze względu na zły stan techniczny.
Nowa Wieś Wielka, ul. Kwiatowa (centrum)	Usunięcie 3 bujaków sprężynowych, demontaż części zestawu zabawowego. Usunięcie drugiej huśtawki wagowej "ważka". Demontaż huśtawki wahadłowej podwójnej. Demontaż karuzeli wraz z usunięciem wystającego betonu. Naprawa mocowania siedziska huśtawki wahadłowej podwójnej. Wycinka części żywopłotu oraz usunięcie zarośli za pomocą koparki.
Nowa Wieś Wielka, ul. Piękna/Przemysłowa	Naprawa mocowania siedziska huśtawki wahadłowej podwójnej, naprawa zapięcia. Usunięcie ławkostołu po dewastacji. Ponowne uzupełnienie brakujących desek zestawu zabawowego "Ciuchcia". Usunięcie 2 ławek oraz drugiego ławkostołu od strony sklepu. Naprawa - skręcenie luźnych elementów bujaków sprężynowych.

Nowe Smolno	Naprawa - skrócenie luźnych elementów bujaków sprężynowych.
Olimpin ul. Przyrzecze/Nadrzeczna	Naprawa uchwytu kierownicy karuzeli tarczowej. Naprawa - skrócenie luźnych elementów bujaków sprężynowych. Naprawa skrócenie zestawu zabawowego.
Tarkowo Dolne ul. Polna (osiedle)	Naprawa - skrócenie luźnych elementów bujaków sprężynowych. Naprawa zapięcia siedziska oraz wymiana drugiego siedziska huśtawki wahadłowej podwójnej. Demontaż huśtawki wagowej typu wałka.

Sprawne funkcjonowanie każdej jednostki samorządu terytorialnego umożliwia oparte na harmonijnej współpracy jej organów – w naszym przypadku Wójta Gminy i jej Rady, realizowanie zadań własnych i podejmowanych inicjatyw przez organy stanowiący i wykonawczy, Urząd Gminy, jednostki organizacyjne oraz pomocnicze. W dalszej części Raportu zostanie omówionych szereg przejawów życia społecznego w aspektach poszczególnych, wyżej wymienionych podmiotów.

Rok 2019 spożytkowany został na pracę w oparciu o strukturę organizacyjną, która ukształtowała się w roku poprzednim, w wyniku przeprowadzonych wyborów. Nastąpiła jedynie zmiana ilościowa spośród grona Sołtysów (w wyniku wyborów dokonanych w poszczególnych sołectwach), zmiana na stanowisku jednego z dyrektorów gminnych placówek oświatowych (po zakończonej kadencji) oraz po wyodrębnieniu Środowiskowego Domu Samopomocy ze struktury Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, powierzono kierowanie nim wyłonionemu w drodze konkursu dyrektorowi tej placówki. Układ organizacyjny w Gminie nie uległ więc znaczącym modyfikacjom, co miało przełożenie na sprawne podejmowanie decyzji. Przeprowadzone kontrole zewnętrzne, wewnętrzne i audyty potwierdziły poprawną realizację obowiązków i podejmowanych działań.

Zgodnie z art. 68 ust.1, 69 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. kontrolę zarządczą w jednostkach sektora finansów publicznych stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. By sprostać tym wymogom w 2014 roku wdrożono obowiązujące cały czas Standardy kontroli zarządczej i audytu wewnętrznego dla sektora finansów publicznych w Urzędzie Gminy Nowa Wieś Wielka. Ich istota sprowadza się do tego, że można w nich wskazać dwa względnie wyodrębnione obszary działań o charakterze:

- niezależnego i obiektywnego badania systemu kontroli zarządczej, w tym procedur, w wyniku którego kierownik jednostki uzyskuje obiektywną i niezależną ocenę adekwatności, efektywności i skuteczności tego systemu,
- czynności doradczych, w tym składania wniosków mających na celu usprawnienie funkcjonowania jednostki jako całości.

Zapewnienie funkcjonowania wyżej wymienionych zadań i celów należy do kierownika jednostki sektora finansów publicznych. System kontroli zarządczej i audytu wewnętrznego zbudowany jest w oparciu o Standardy kontroli i odbywa się w pięciu obszarach: środowisko wewnętrzne, cele i zarządzanie ryzykiem, mechanizmy kontroli, informacja i komunikacja,

monitorowanie i ocena. Uwzględniając te obszary w 2019 r. przeprowadzono po cztery kontrole wewnętrzne i zewnętrzne zgodnie z planem kontroli, wszystkie zakończone wynikiem pozytywnym. Ponadto przeprowadzono szereg kontroli przez jednostki zewnętrzne w Urzędzie Gminy Nowa Wieś Wielka i w jednostkach organizacyjnych Gminy: Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy, Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Bydgoszczy, Archiwum Państwowe w Bydgoszczy, Starostwo Powiatowe w Bydgoszczy, Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego w Bydgoszczy, Regionalną Izbę Obrachunkową w Bydgoszczy, Urząd Marszałkowski w Toruniu oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu. Ogółem było 12 kontroli. Wszystkie zakończyły się wynikiem pozytywnym.

Fundamentem takich ocen i efektów pracy jest współdziałanie obu organów gminy, które formalnie manifestuje się podczas sesji Rady Gminy i obrad Komisji Rady. Przedkładane Radzie przez Wójta projekty uchwał oraz przygotowywane przez pracowników Urzędu i jednostek organizacyjnych sprawozdania i informacje tematyczne poddawane są pod dyskusję i przyjmowane poprzez osiąganie kompromisu (choćby możliwe byłoby „przegłosowywanie się”). W roku 2019 Rada Gminy Nowa Wieś Wielka podjęła 101 uchwał, które przekazano do Wydziału Nadzoru i Kontroli Urzędu Wojewódzkiego, umieszczono na stronach Biuletynu Informacji Publicznej oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy. Uchwały związane z finansami Gminy przekazano do Regionalnej Izby Obrachunkowej. W Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa miejscowego, ogłoszonych zostało 31 uchwał podjętych w 2019 r. Procedurę podjęcia wszystkich uchwał można było obserwować w Internecie poprzez dedykowane kanały w serwisach YouTube i eSesja.tv lub poprzez osobiste uczestniczenie w sesjach. Szczegółowy katalog podjętych uchwał i komentarz dotyczący ich realizacji stanowi Załącznik nr 1 do niniejszego Raportu.

Nic nie jest w stanie zmienić faktu, że funkcjonowanie samorządu oscyluje wokół finansów, którymi on dysponuje zgodnie z własnym zamysłem. Stąd też corocznie najważniejszą uchwałą jest budżet gminy, określający planowane zadania i ich zakres. Pojęcie budżetu wiąże się z praktycznie co sesyjnym zmienianiem go, korelowaniem z Wieloletnią Prognozą Finansową wynikającą ze spodziewanych dochodów, ponoszonych wydatków oraz dysponowaniem mieniem komunalnym.

Gmina Nowa Wieś Wielka w 2019 r. uzyskała dochody w kwocie 57.166.047,23 zł, co stanowi 99,83% planu. Zrealizowane dochody bieżące stanowią kwotę 56.073.224,66 zł, czyli 100,01% planu, a dochody majątkowe kwotę 1.092.822,57 zł, tj. 91,38% planu.

Jednym z ważniejszych źródeł dochodów gminy w 2019 roku były dochody własne w kwocie 28.304.298,57 zł, co stanowiło 49,39% planu dochodów ogółem, subwencje ogólne stanowiące kwotę 11.621.392,00 zł co stanowiło 20,33 % planu, dotacje celowe 17.249.376,39 zł, co stanowiło 30,17 % planu.

Wśród dochodów własnych największe dochody osiągnięto z następujących tytułów:

- a) podatek dochodowy od osób fizycznych 12.754.296,00 zł, tj. 100,95 % planu,
- b) podatek dochodowy od osób prawnych 713.771,18 zł, tj. 108,81 % planu,
- c) podatek od nieruchomości 9.314.833,66 zł, tj. 94,48 % planu,
- d) podatek rolny 97.797,53 zł, tj. 110,76 % planu,
- e) podatek leśny 299.658,74 zł, tj. 100,46 % planu,

- f) podatek od środków transportowych 425.198,45 zł, tj. 101,97 % planu,
- g) podatek od czynności cywilnoprawnych 788.812,62 zł, tj. 103,93 % planu.

W omawianym okresie sprawozdawczym na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej Gmina otrzymała środki w wysokości 1.242.806,57 zł, tj. 96,56% wielkości planowanych. Wydatki na zadania realizowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej i z budżetu krajowego wyniosły 410.397,31 zł, tj. 94,94% planu.

Dochody są to otrzymane dotacje celowe w ramach podpisanych umów na realizację zadań w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich i wynoszą ogółem 1.242.806,57 zł, z tego; na zadania inwestycyjne 1.001.565,94 zł. wydatki bieżące w wysokości 241.240,63 zł., natomiast planowane wydatki ze środków otrzymanych z budżetu Unii Europejskiej wynoszą, wykonane 410.397,31 zł, z tego; na zadania inwestycyjne 24.438,87 zł, wydatki bieżące w wysokości 385.958,44 zł.

Dochody i wydatki na zadania inwestycyjne realizowane przy udziale środków z budżetu Unii Europejskiej:

- dofinansowanie na realizację Projektu „Infostrada Kujaw i Pomorza 2.0” - zrealizowano dochody w wysokości 0,00 zł, tj. 0,00% planu - wydatki poniesione w 2019 roku wyniosły kwotę 24.438,87 zł,
- dofinansowanie na realizację Projektu „Budowa budynku Przedszkola w miejscowości Brzoza” stanowi nie więcej niż 26,51 % kwoty całkowitych wydatków kwalifikowanych Projektu wraz z podatkiem VAT – Gmina otrzymała dofinansowanie w wysokości 154.460,60 zł,
- dofinansowanie na realizację Projektu „Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Brzozie” stanowi nie więcej niż 48,36 % kwoty całkowitych wydatków kwalifikowanych Projektu bez podatku VAT – Gmina otrzymała dofinansowanie w wysokości 704.455,67 zł,
- dofinansowanie na realizację Projektu „Termomodernizacja budynku wielofunkcyjnego w Brzozie” – Gmina otrzymała dofinansowania w wysokości 197.995,27 zł.

Najważniejszym źródłem dochodów Gminy w 2019 r. były dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące i inwestycje w kwocie 17.249.376,39 zł, co stanowi 30,17% dochodów ogółem. Kolejnym pod względem wysokości wpływów źródłem dochodów był udział we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych w kwocie 12.754.296,00 zł, tj. 22,31% dochodów ogółem.

Na koniec 2019 r. zaległości z tytułu podatków i opłat lokalnych wykazane w sprawozdaniu Rb-27S wyniosły 1.256.038,21 zł, tj. 2,20% w relacji do dochodów ogółem, w tym zaległości podatkowe w kwocie 1.115.011,95 zł oraz 116.676,21 z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Stan zaległości w podatkach lokalnych na 31.12.2019 r. przedstawia się następująco:

- a) w podatku od nieruchomości w wysokości 954.031,70 zł w tym :
od osób prawnych 77.052,36 zł, od osób fizycznych 876.979,34 zł,
- b) zaległości w pozostałych podatkach i opłatach:
  - podatku rolnego w wysokości 4.826,05 zł,
  - podatku od środków transportowych w wysokości 93.931,31 zł,
  - wpływy z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 116.676,21 zł.

Na powstałe zaległości wystawione zostały upomnienia, a następnie tytuły wykonawcze.

W celu ściągnięcia zaległych wierzytelności prowadzone były czynności zmierzające do ich wyegzekwowania w postępowaniu upominawczym oraz w postępowaniu egzekucyjnym. Wystawiono łącznie 2765 upomnień oraz 133 tytuły wykonawcze.

Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2019 r. poz. 900 ze zm.) z tytułu umorzenia zaległości podatkowych - wyniosły zgodnie ze sprawozdaniem Rb-PDP 56.374,11 zł, tj. 0,09% w relacji do dochodów ogółem, z tytułu rozłożenia na raty oraz odroczenia terminu płatności zaległości podatkowych 6.967,00 zł tj. 0,01% w relacji do wykonanych dochodów ogółem.

Skutki obniżenia górnych stawek podatków za 2019 rok w wysokości 1.404.622,27 zł z tego:

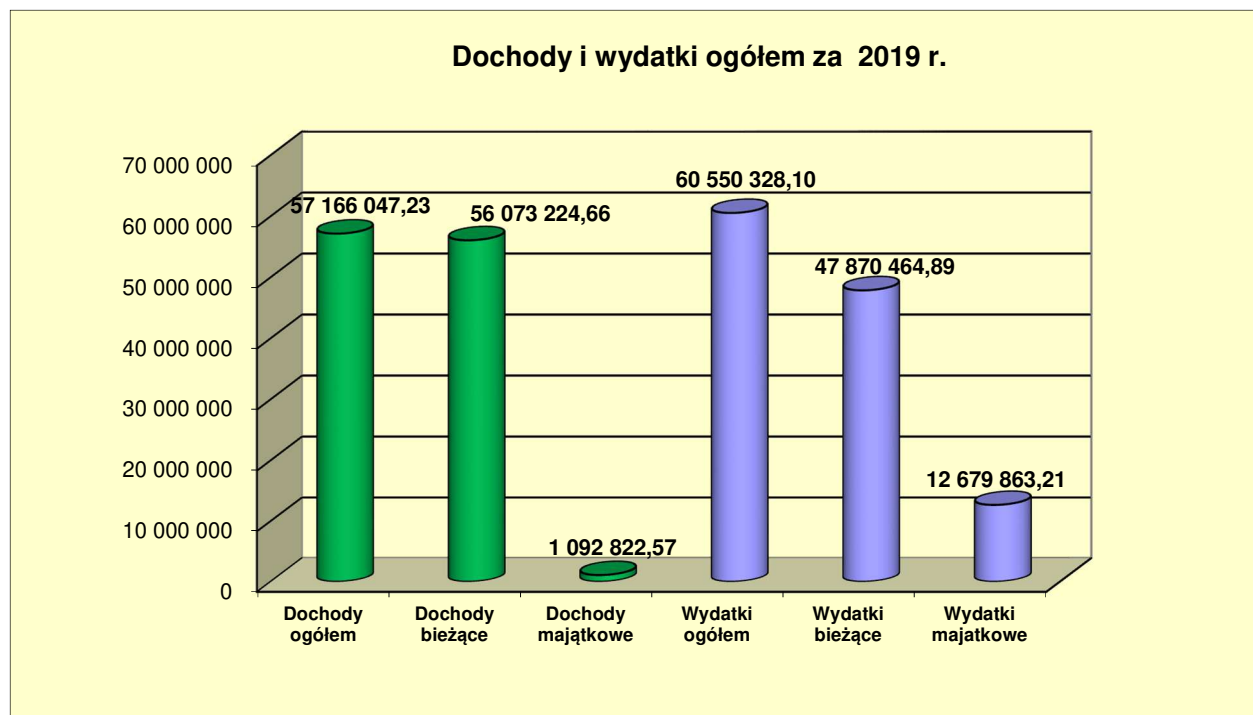
- podatek rolny 51.385,00 zł,
- podatek od nieruchomości 1.029.369,61 zł,
- podatek od środków transportowych 323.867,66 zł.

Wpływy związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska wyniosły 21.081,98 zł, natomiast na zadania związane z ochroną środowiska wydatковано 7.867,08 zł.

Dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 1 302.566,68 zł, tj. 93,04% planu, należności pozostałe do zapłaty 116.676,21 zł, nadpłaty 12.178,73 zł,

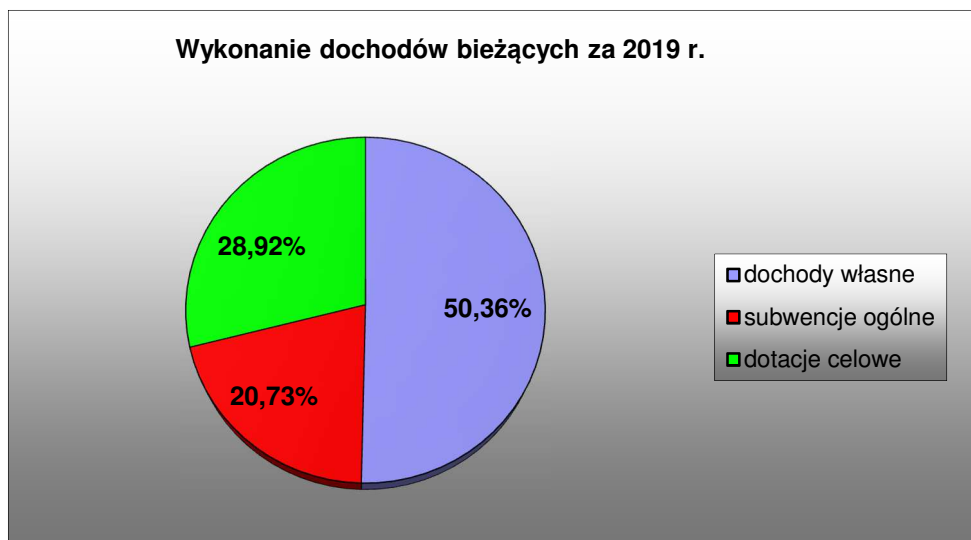
Na zadania jednostki związane z gospodarką odpadami wydatковано w 2019 r. kwotę 1 589.549,53 zł, tj. 93,84% planu.

Wykres nr 1.

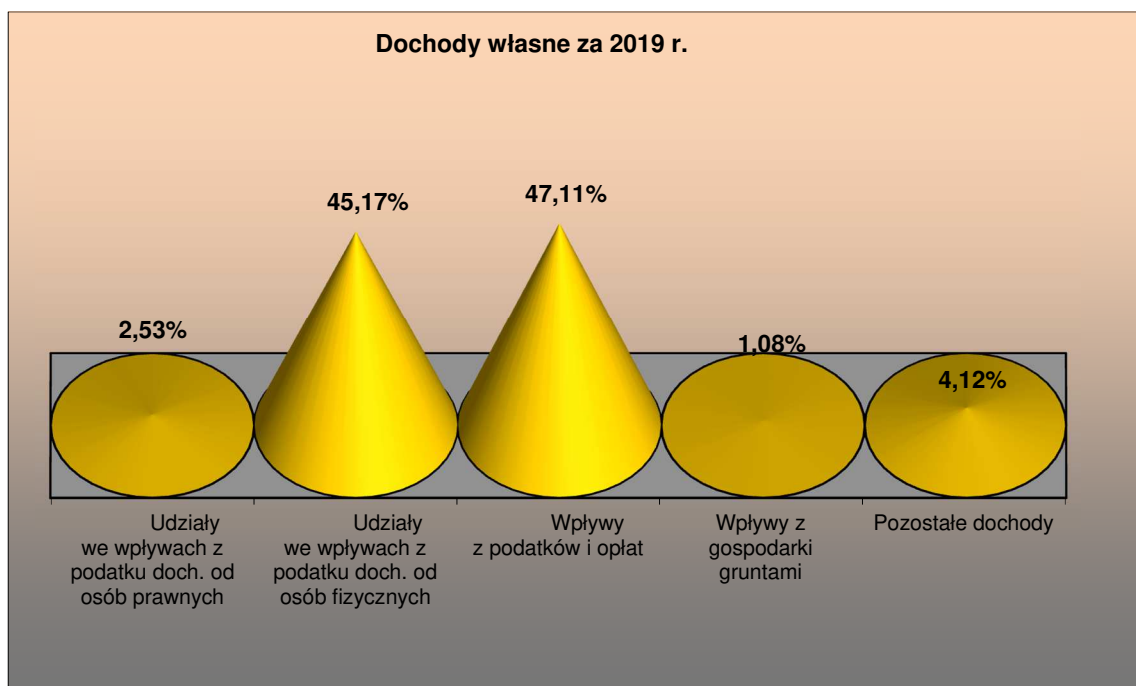
Źródło: Opracowanie na podstawie „Sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Gminy Nowa Wieś Wielka za 2019 rok”.

Wykres nr 2.

Źródło: Opracowanie na podstawie „Sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Gminy Nowa Wieś Wielka za 2019 rok”.

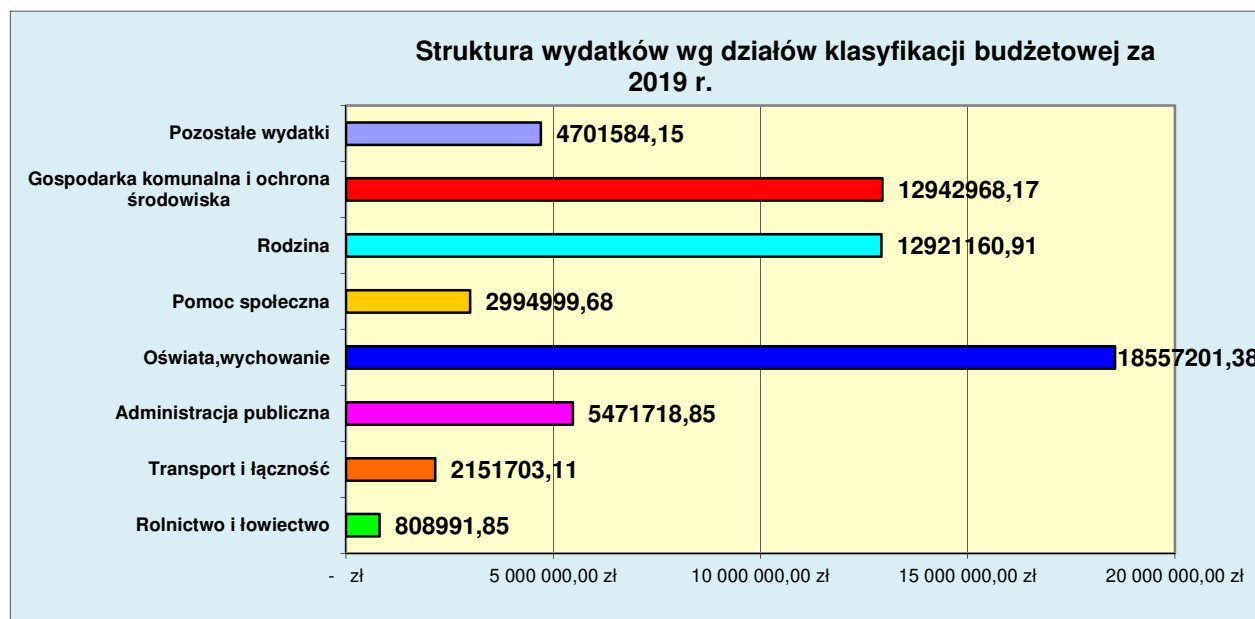
Wykres nr 3.

Źródło: Opracowanie na podstawie „Sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Gminy Nowa Wieś Wielka za 2019 rok”.

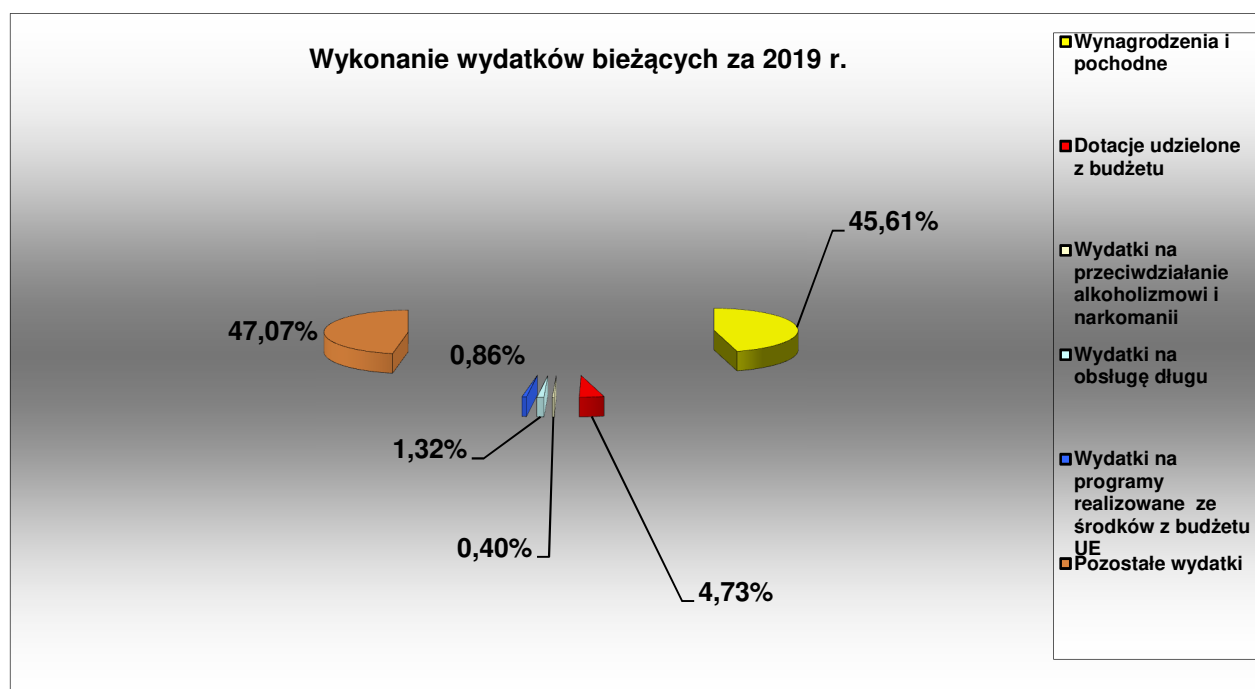
Wykonanie wydatków w stosunku do osiągniętych dochodów jest wyższe o 286.982,85 zł. Z ogólnej kwoty wydatków wykonanych w wysokości 60.550.328,10 zł, tj. 93,42% planu, wydatki bieżące stanowią 47.870.464,89 zł, tj. 79,05% ogółu wydatków, natomiast wydatki majątkowe wynoszą 12.679.863,21 zł, tj. 20,95% wydatków ogółem. Wykonanie wydatków bieżących stanowi 96,16% ich planu, a wydatków majątkowych 84,35% planu. Najwyższy udział wśród wydatków bieżących mają wydatki na wynagrodzenia i pochodne w kwocie 21.834.169,53 zł oraz świadczenia na rzecz osób fizycznych 14.018.813,00 zł.

Wykres nr 4.

Źródło: Opracowanie na podstawie „Sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Gminy Nowa Wieś Wielka za 2019 rok”.

Wykres nr 5

Źródło: Opracowanie na podstawie „Sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Gminy Nowa Wieś Wielka za 2019 rok”.

Wydatki inwestycyjne na 2019 r. uchwalone w wysokości 13.974.611,58 zł, w ciągu roku zostały zwiększone o 1.057.167,44 zł do kwoty 15.031.779,02 zł.

Plan finansowy zadań inwestycyjnych wynikających z uchwał budżetowych w stosunku do planu zrealizowany został w wysokości 12.679.863,21 zł, co stanowi 84,35 % planu rocznego zadań inwestycyjnych.

Zaplanowane zadania inwestycyjne wynikające z uchwał budżetowych zostały sfinansowane:

1) dotacją celową w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków , o których mowa w art.5 ust.3 pkt 5 lit. a i b ustawy lub płatności w ramach budżetu środków europejskich realizowanych, przez jednostki samorządu terytorialnego - za realizowane zadania inwestycyjne w latach 2017 - 2018	1.001.565,94 zł
2) dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin	24.091,56 zł
3) pożyczkami z WFOŚ i GW	7.489.391,45 zł
4) środkami własnymi budżetu gminy	4.164.814,26 zł

Realizacja zadań inwestycyjnych w 2019 r. zgodnie z Załącznikiem nr 2 do niniejszego Raportu, natomiast szczegółowe informacje dotyczące wykonania budżetu znajdują się w Załączniku nr 3.

Ze sprawozdania wynika, że Gmina wykonała dochody z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu w wysokości 226.674,60 zł. Na przeciwdziałanie alkoholizmowi i zwalczanie narkomanii wydatkowano środki w kwocie 192.493,72 zł.

W wyniku realizacji dochodów i wydatków budżet Gminy za 2019 r. zamknął się deficytem budżetu w kwocie 3.384.280,87 zł, przy planowanym 7.548.394,47 zł. Ujemny wynik pokryto przychodami z zaciągniętych pożyczek. Gmina zrealizowała przychody ogółem w wysokości 7.489.391,45 zł, organ wykonawczy Gminy uzyskał stosowne opinie z Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy o możliwości spłaty pożyczek. Rozchody budżetu w omawianym okresie wyłącznie z tytułu spłat zobowiązań zaliczanych do tytułów dłużnych wyniosły 4.104.481,86 zł.

Zadłużenie Gminy na koniec 2019 r. wyniosło 22.590.727,17 zł, co stanowi 39,51% w relacji do wykonanych dochodów. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

W okresie sprawozdawczym Gmina nie udzieliła poręczeń i nie posiada z tego tytułu zobowiązań.

Fundusz Sołecki - są to pieniądze w budżecie gminy zagwarantowane dla sołectwa na wykonanie przedsięwzięć służących poprawie warunków życia mieszkańców. Pozostawiony jest w całości do dyspozycji mieszkańców, więc jest to forma podobna do budżetu obywatelskiego gdzie mieszkańcy decydują o celu jaki zostanie zrealizowany. Zgodnie z art. 1 ust 3 ustawy o funduszu sołeckim środki te mogą być przeznaczone wyłącznie na zadania własne gminy wymienione w art. 7 ust 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Ustawa reguluje wysokość środków przypadających na dane sołectwo, wprowadzając wzór, oparty o ilość mieszkańców danego sołectwa i kwotę bazową obliczoną jako iloraz wykonanych dochodów bieżących danej gminy, o których mowa w przepisach o finansach publicznych, za rok poprzedzający rok budżetowy o dwa lata oraz liczby mieszkańców zamieszkałych na obszarze danej gminy, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok budżetowy o dwa lata, ustalonej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Ustawa wprowadza też ograniczenie polegające na tym, że kwota środków przeznaczonych w ramach funduszu na dane sołectwo nie może być większa niż dziesięciokrotność kwoty bazowej.

W Gminie Nowa Wieś Wielka korzysta z tego funduszu 15 sołectw, na co w 2019 roku wyodrębniono w budżecie środki w kwocie 410 923,72 zł. Wydatkowano w ramach funduszu sołeckiego kwotę 328 763,75 złotych. Kwota 142 430,82 zł dotyczyła realizacji wydatków inwestycyjnych natomiast kwota 186 332,93 zł to wydatki bieżące w ramach zadań własnych gminy dotyczące poprawy warunków życia mieszkańców i zgodne ze strategią rozwoju Gminy. Wydatki inwestycyjne zrealizowane w ramach funduszu sołeckiego to:

- współfinansowanie rozbudowy oświetlenia ulicznego w Brzozie;
- doposażenie placów zabaw w Dobromierzu, Dziemionnie, Januszkowie, Kolankowie, Nowej Wsi Wielkiej oraz w Nowej Wiosce.

Realizację wydatków w zakresie funduszu sołeckiego zawiera Załącznik nr 13 do Sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Gminy Nowa Wieś Wielka za 2019 rok.

Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Nowa Wieś Wielka została opracowana na lata 2019-2027 i uchwalona Uchwałą Nr IV/19/18 Rady Gminy Nowa Wieś Wielka z dnia 20 grudnia 2018 roku. Prognoza kwoty długu stanowi część wieloletniej prognozy finansowej i została sporządzona na okres, na który zaciągnięto oraz zaplanowano zaciągnąć zobowiązania i obejmuje lata 2019-2026. Rozchody budżetu obejmujące spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek są planowane do roku 2027. Stan zadłużenia gminy w relacji do wykonanych dochodów stanowi 39,52 % zadłużenia. Wieloletnia Prognoza Finansowa składa się z załącznika wykazu przedsięwzięć, w którym przyjęto limity wydatków na przedsięwzięcia inwestycyjne, obejmujące lata 2019-2026. Wydatki na przedsięwzięcia zostały pogrupowane na wydatki bieżące i majątkowe związane z programami realizowanymi z udziałem środków unijnych oraz na wydatki na zadania inwestycyjne pozostałe. Wieloletnia Prognoza Finansowa jest dokumentem, który daje możliwość racjonalnego prognozowania gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego w dłuższym horyzoncie czasu, w sposób pozwalający na analizę możliwości realizacji zadań inwestycyjnych oraz związaną z tym ocenę możliwości zaciągania i spłaty zadłużenia. Szczegółowe sprawozdanie z realizacji przedsięwzięć ujętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy na lata 2019-2027 zawiera Załącznik nr 4 do niniejszego Raportu.

Informacja o stanie mienia komunalnego Gminy Nowa Wieś Wielka za 2019 rok została opracowana na podstawie ewidencji księgowej prowadzonej w Referacie Budżetu i Finansów.

Wartość księgowa brutto na dzień 31.12.2019 r. wyniosła 114.423.574,38 zł i zmniejszyła się znacząco w porównaniu do stanu na dzień 31.12.2018 r., który wynosił 132.754.798,65 zł, w wyniku przekazania do Zakładu Gospodarki Komunalnej nowowynbudowanej oczyszczalni ścieków w Brzozie oraz przekazania budynku Przedszkola „Jarzębinka” w Brzozie.

Zestawienie informacji według poszczególnych grup klasyfikacji środków trwałych:

Wartość gruntów brutto wynosi 51.093.808,73 zł, przychód nieruchomości wyniósł 940.764,50 zł w wyniku:

- nabycia na podstawie uchwał Rady Gminy aktami notarialnymi za kwotę 194.160,00 zł,
- nabycia na podstawie postanowienia sądu w wysokości 86.100,00 zł,
- wypłaconego odszkodowania za grunty przejęte z mocy prawa pod drogi gminne decyzjami administracyjnymi Wójta Gminy w wysokości 131.978,00 zł,

- wypłaconego odszkodowania za grunty przejęte z mocy prawa pod drogę gminną decyzją administracyjną Starosty Bydgoskiego (Spec ustawa) - dotyczy przedłużenia ul. Rolnej w Tarkowie Dolnym w wysokości 222.328,00 zł i ul. Zakładowej w Januszkowie o wartości 9.567,50 zł,
- przyjęcie na stan nowych nieruchomości powstałych po podziale geodezyjnym w Brzozie i Tarkowie Dolnym o wartości 257.000,00 zł,
- zwiększenia wartości nieruchomości w związku z dokonaną wyceną przez rzeczoznawcę majątkowego w wysokości 21.021,00 zł,
- przyjęcie wartości działki nr 36/47 w Tarkowie Dolnym wcześniej zaewidencjonowanej łącznie z działką nr 202 w Tarkowie Dolnym o wartości 18.610,00 zł.

Rozchód wartości nieruchomości wyniósł 977.738,09 zł i nastąpił na podstawie:

- zdjęcia ze stanu w związku z przekształceniem użytkowania wieczystego w prawo własności z mocy prawa stosownie do ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów w wysokości 670.548,09 zł,
- zmniejszenie wartości dz.202 w Tarkowie Dolnym ze względu na jej zaewidencjonowanie łącznie z działką nr 36/47 w Tarkowie Dolnym o wartości 18.610,00 zł,
- zdjęcia ze stanu w związku z dokonanym podziałem geodezyjnym w wysokości 257.000,00 zł,
- zdjęcia ze stanu w związku ze zbyciem aktami notarialnymi w wysokości 31.580,00 zł.

W grupie I budynki i lokale, wartość mienia brutto wynosi 7.983.695,72 zł. Wzrost o kwotę 190.193,99 zł nastąpił wskutek przyjęcia następujących środków trwałych :

- budynku mieszkalnego przy ul. Ogrodowej w Brzozie (nabyty spadek na podstawie ustawy z dobrodziejstwem inwentarza) o wartości 136.500,00 zł,
- zamontowanej klimatyzacji w budynku Urzędu Gminy o wartości 53.693,99 zł.

Rozchód środków trwałych w tej grupie wyniósł 15.802.593,78 zł i dotyczył:

- przekazania do bezpłatnego używania Przedszkolu Samorządowemu „Jarzębinka” budynku przedszkola 6-cio oddziałowego „Jarzębinka” w Brzozie o wartości 7.995.883,24 zł, na podstawie Zarządzenia Nr 80/19 Wójta Gminy Nowa Wieś Wielka z dnia 11 grudnia 2019 r.,
- przekazania na podstawie Zarządzenia Nr 63/19 Wójta Gminy Nowa Wieś Wielka z dnia 7.10.2019 roku w sprawie przekazania do bezpłatnego używania Zakładowi Gospodarki Komunalnej w Nowej Wsi Wielkiej oczyszczalni ścieków w Brzozie o łącznej wartości 7.806.710,54 zł, (w tym: komora pomiarowa ścieków, magazyn odpadów, pompowania lokalna, pompowania osadu nadmiernego, pompowania ścieków surowych, dwa reaktory biologiczne, studnia wody technologicznej, wiata na osad, wiata pod agregat prądotwórczy, zbiornik osadu nadmiernego, zbiornik uśredniający ścieków dowożonych, zbiornik uśredniający wód deszczowych, budynek warsztatowo-garażowy, budynek mechanicznego oczyszczania ścieków surowych, budynek mechanicznego odwadniania osadu, budynek socjalno-techniczny, budynek stacji dmuchaw).

Znaczny przyrost majątku oraz największe wydatki inwestycyjne dotyczyły środków trwałych zaewidencjonowanych w grupie II środków trwałych tj. obiekty inżynierii lądowej i wodnej, w której wartość mienia wynosi 53.981.264,38 zł i wzrosła o kwotę 875.494,75 zł, na skutek przyjęcia na stan środków trwałych:

- inwestycji drogowych o wartości 412.076,93 zł,
- inwestycji dotyczących oświetlenia ulicznego na terenie gminy w wysokości 278.682,33 zł,
- doposażenia placów zabaw, boisk sportowych, pozostałych środków trwałych zamontowanych na terenie gminy w wysokości 184.735,49 zł.

Rozchód środków trwałych w tej grupie wyniósł 1.495.901,09 i dotyczył:

- przekazania do Zakładu Gospodarki Komunalnej w Nowej Wsi Wielkiej środków trwałych należących do oczyszczalni ścieków w Brzozie w wysokości 1.394.229,60 zł,
- przekazania do szkoły Podstawowej w Brzozie trybuny 3 rzędowej na boisku sportowym w Brzozie wraz z utwardzeniem terenu o wartości 47.776,25 zł,
- likwidacji częściowej urządzeń zamontowanych na placach zabaw z terenu gminy wartości 47.962,00 zł,
- pozostałe zmniejszenia w wysokości 5.933,24 zł.

W grupie III kotły i maszyny energetyczne wartość mienia wynosi 0,00 zł, w wyniku przekazania do Zakładu Gospodarki Komunalnej w Nowej Wsi Wielkiej agregatu prądotwórczego typ Getor, który znajdował się w oczyszczalni ścieków w Brzozie o wartości 103.052,39 zł.

W grupie IV środków trwałych maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania wartość mienia wynosi 1.015.949,12 zł. W tej grupie majątek zmniejszył się o kwotę 704.073,62 zł, w związku z przekazaniem do Zakładu Gospodarki Komunalnej w Nowej Wsi Wielkiej środków trwałych będących wyposażeniem oczyszczalni ścieków w Brzozie (min: mieszadła średnioobrotowe, pompy zatapialne ścieków, dmuchawy rotacyjne).

Stan środków trwałych w grupie V specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty wynosi 15.000,00 zł. W tej grupie nie nastąpiły żadne zmiany, które miałyby wpływ na wartość majątku.

W grupie VI urządzenia techniczne wartość majątku wynosi 177.193,51 zł, nastąpił rozchód środków trwałych w kwocie 1.098.522,99 zł w związku z przekazaniem do Zakładu Gospodarki Komunalnej w Nowej Wsi Wielkiej środków trwałych, w które została wyposażona oczyszczalnia ścieków w Brzozie (min: monitoring, dozowniki śrubowe, kraty mechaniczne, przenośniki śrubowe, separatory, myjnia przejazdowa, kontenery na osad). W grupie VII – środki transportu wartość mienia wynosi 8.500,00 zł. W tej grupie nie nastąpiły żadne zmiany, które miałyby wpływ na wartość majątku.

W grupie VIII – narzędzia, przyrządy ruchomości i wyposażenie - zmniejszenie o 155.795,55 zł dotyczy przekazania do:

- Przedszkola Samorządowego „Jarzębinka” w Brzozie przebieralni dla personelu o wartości 11.500,00 zł i szorowarki bateryjnej o wartości 15.917,43 zł,
- Zakładu Gospodarki Komunalnej wyposażenia do nowo wybudowanej oczyszczalni ścieków w wysokości 128.378,12 zł. Wartość majątku w tej grupie wynosi 148.162,92 zł.

Szczegółową informację o stanie mienia komunalnego zawiera Załącznik nr 5 do niniejszego Raportu.

Oprócz dokumentów związanych z gospodarką finansową gminy, które warunkują każde podejmowane działanie - decyzję, inwestycję czy przygotowywane przedsięwzięcie mamy jeszcze do czynienia z pewną grupą dokumentów o charakterze strategicznym. Są to materiały związane z planowaniem przestrzennym. Najważniejszym spośród nich, regulującym politykę przestrzenną, jest Studium uwarunkowań i kierunków

zagospodarowania przestrzennego. W naszej Gminie akt ten jest z 2010 r. i zmieniony został w roku 2014. Z uwagi na nowe wymagania ustawowe oraz rozwój regionalny w 2019 roku rozpoczęto prace nad zmianą tej uchwały w celu jej uaktualnienia. Szczegóły zagospodarowania i zabudowy nieruchomości są regulowane poprzez ustalenia zawarte w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego albo poprzez decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. W Gminie obowiązuje 49 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym trzy uchwalone w 2019 r., obejmujących łącznie powierzchnię 1368 ha, tj. 9,2% ogólnej jej powierzchni. W planach najwięcej terenów jest przeznaczonych na cele budownictwa mieszkaniowego – 392 ha, następnie zieleń i wody - 246 ha, zabudowę usługową - 195 ha i komunikację - 172 ha.

Niezależnie od ustaleń studium uwarunkowań oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dynamicznie rozwija się zabudowa realizowana na podstawie warunków zabudowy. Corocznie wydawanych jest około 100 decyzji, głównie na cele mieszkaniowe - w 2018 r. na powierzchnię ok. 195 ha – 96 decyzji, w tym 83 dot. mieszkalnictwa – w 2019 r. – na powierzchnię ok. 220 ha – 104 decyzji, w tym 95 dot. mieszkalnictwa.

Ze względu na wagę, jaką przywiązujemy do przyszłego szczęścia i pomyślności naszych dzieci niezwykle wrażliwą sferą życia społecznego jest oświata. W naszej Gminie koszty związane z jej funkcjonowaniem od wielu lat oscylują wokół 30 % wysokości budżetu. Po reformach wprowadzonych w życie ostatecznie w roku 2018, kolejny 2019 r. wniósł o ustabilizowanie w funkcjonowanie placówek oświatowych. Awans zawodowy nauczycieli, konkursy na stanowiska dyrektorów po zakończonych kadencjach, egzaminy zewnętrzne dzieci, organizowanie ich dowozu i odwozu na zajęcia, przeprowadzanie rekrutacji do placówek poszczególnych szczebli, zagwarantowanie możliwości spożywania posiłków, wypłatę wyprawek i stypendiów, uprawianie sportu, przeprowadzanie zajęć obowiązkowych i dodatkowych, rozwijających zainteresowania i zdolności uczniów i wychowanków, to wszystko (a tak naprawdę to tylko część z przebogatego funkcjonowania oświaty) co jest realizowane na co dzień i prowadzi do satysfakcji osób, które te zadania podejmują. Cieszą zarówno sukcesy, często spektakularne, potwierdzane otrzymywanymi wyróżnieniami, jak i pochlebne opinie ze strony prowadzących oświatę ponadpodstawową, którzy chwalą przygotowanie absolwentów naszych szkół podstawowych pozwalające im z powodzeniem kontynuować naukę w tych placówkach. Radością napawają również sukcesy wychowawcze oraz osiągnięcia w pracy z dziećmi i młodzieżą o specyficznych potrzebach edukacyjnych. To przykłady pracy trudnej, ale zawsze występującej, a co najważniejsze, ją również udaje się z sukcesami realizować w naszych jednostkach.

Szczegółowe informacje o funkcjonowaniu placówek oświatowych i osiągniętych przez nie wynikach od kilkunastu lat corocznie przedstawiane są Radnym Rady Gminy. Takie sprawozdanie, dotyczące ostatniego okresu, stanowi Załącznik nr 6 do niniejszego Raportu.

Zadania polityki społecznej Gminy w 2019 r. realizowane lub koordynowane były przez jednostkę organizacyjną gminy powołaną w tym celu tj. przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Skuteczna realizacja zadań nie byłaby możliwa bez współdziałania międzyresortowego. Dlatego pracownicy Ośrodka wykonując swoje zadania współpracowali z władzami samorządowymi, kuratorami sądowymi, ZUS-em, KRUS-em, służbą zdrowia, szkołami, parafiami, sołtysami i organizacjami pozarządowymi oraz osobami prywatnymi, zainteresowanymi losem osób będących w trudnej sytuacji. Współpraca ta pozwalała

na zintegrowanie działań pomocowych na terenie Gminy oraz przyczyniała się do uzyskania skutecznych rozwiązań problemów społecznych.

Zaprezentowane w analizie zasobów gminnych dane ukazują lokalną sytuację społeczno-demograficzną Gminy oraz niezbędne do realizacji polityki społecznej kwestie uwarunkowań i potrzeb jej Mieszkańców.

Demografia Gminy w analizie ostatnich trzech lat wskazuje na stale starzejące się społeczeństwo lokalne. Na 10129 mieszkańców 1685 to osoby w wieku poprodukcyjnym, co stanowi 16,64% ogółu. Dzieci i młodzież w wieku do 19 roku życia to grupa licząca 2187 osób, co stanowi 21,60%. Spośród nich system pomocy społecznej objął wsparciem 969 osób, co stanowi 9,57% ogółu mieszkańców

Do najważniejszych zadań polityki społecznej Gminy należy, wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych oraz umożliwianie tym rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne zasoby i możliwości.

Istotne znaczenie mają tu także kwestie związane z polityką rynku pracy, ochroną zdrowia oraz polityką mieszkaniową i oświatą. Zastanawiając się nad wielkością istniejących zasobów pomocy społecznej pod kątem faktycznych potrzeb i problemów społecznych, biorąc zarazem pod uwagę ekonomię sił i środków należy stwierdzić, iż pozostają one w naszej Gminie na poziomie średnim. Jednocześnie wymiar istniejących problemów społecznych daje podstawę do stwierdzenia, że istnieje konieczność utrzymania na dotychczasowym poziomie nakładów i środków na realizację nałożonych ustawowo zadań w obszarze pomocy społecznej oraz dalszego rozwoju działań ukierunkowanych na przeciwdziałanie występującym problemom społecznym.

Analiza danych w obszarze pomocy społecznej ukazuje permanentne nakładanie się na siebie różnych problemów społecznych w rodzinach potrzebujących wsparcia. Szczególną uwagę należy zwrócić na kwestie związane z bezradnością w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, bezrobociem oraz chorobą w rodzinie. Zagadnienia, które na stałe wpisują się w gminną politykę społeczną dotyczą osób starszych oraz osób dotkniętych niepełnosprawnością i długotrwałą lub ciężką chorobą. Praca socjalna, wsparcie materialne, rzeczowe i usługowe organizowane i udzielane Mieszkańcom Gminy dotyczy każdej z tych grup społecznych.

Dokonując oceny zasobów pomocy społecznej wynika, że w zasobach Gminy Nowa Wieś Wielka w zakresie polityki społecznej funkcjonują:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Wielkiej, ul. Ogrodowa 2A, którego zadaniem jest świadczenie pracy socjalnej, organizowanie wsparcia finansowego, rzeczowego i usługowego tym Mieszkańcom Gminy, którzy własnym staraniem nie są w stanie przezwyciężyć trudności. W 2019 r. pomocą objęto 417 rodzin liczących 969 osób w tych rodzinach. Wydatki i zakres udzielonej pomocy przez pracowników socjalnych stanowi Załącznik nr 7 do niniejszego Raportu.

Pomoc organizuje i świadczy 5 pracowników socjalnych, 1 asystent rodziny i 1 psycholog.

2. Środowiskowy Dom Samopomocy w Nowej Wsi Wielkiej, ul. Ogrodowa 2A, którego zadaniem jest organizacja dziennego pobytu dla 44 osób zaburzonych psychicznie i upośledzonych umysłowo. Zakres i różnorodność udzielanej pomocy przedstawia Załącznik nr 8 do niniejszego Raportu.

W funkcjonowanie zaangażowanych jest 10 pracowników.

3. Mieszkania Chronione w Nowej Wsi Wielkiej, Al. Pokoju 12, którego zadaniem jest organizacja pobytu całodobowego dla 11 osób niepełnosprawnych.

Pomoc organizuje 2 pracowników.

4. Świetlice Środowiskowe w Nowej Wsi Wielkiej, Brzozie, Prądocinie, Dąbrowie Wielkiej, Dobromierzu i Nowym Smolnie, których zadaniem jest prowadzenie zajęć ogólnorozwojowych, wychowawczych i profilaktycznych dla 217 dzieci w wieku szkoły podstawowej. Wydatki i zakres podejmowanych działań na rzecz dzieci i młodzieży realizowane są w ramach gminnego programu rozwiązywania problemów alkoholowych i szczegółowo omówione w Załączniku nr 9 do niniejszego Raportu.

Działalność oparta jest na 2 pracownikach.

5. Klub Seniora w Prądocinie, ul. Bydgoska 14, którego zadaniem jest organizacja pobytu dziennego dla 43 uczestników.

Działalność prowadzi 1 pracownik.

6. Specjalistyczne usługi opiekuńcze, świadczone 73 osobom niepełnosprawnym chorym psychicznie, upośledzonym umysłowo oraz zaburzonym psychicznie i neurologicznie.

Pomocy udziela 4 pracowników etatowych oraz 7 pracowników na podstawie umowy cywilnoprawnej.

7. Usługi opiekuńcze, świadczone codziennie w domu 28 osób niesamodzielnych i niepełnosprawnych przez 6 opiekunek oraz psychologa.

8. Przyznawanie i wypłata świadczeń rodzinnych (636 rodzin), świadczeń pielęgnacyjnych i zasiłków dla opiekuna (54 osoby), zasiłków pielęgnacyjnych (248 osób), świadczeń wychowawczych 500+ (1255 dzieci), świadczeń dobry start 300+ (1369 dzieci), świadczeń rodzicielskich (35 osób) i świadczeń alimentacyjnych (68 dzieci). Szczegółowy zakres pomocy przedstawiony jest w Załączniku 7 do niniejszego Raportu.

Zadania wykonywane są przez 4 pracowników.

9. Wypłata dodatków mieszkaniowych świadczona dla 18 rodzin przez 1 pracownika.

10. Realizacja Programu Karta Seniora dla 285 osób oraz Karta Dużej Rodziny dla 1176 osób prowadzona przez 1 pracownika.

11. Dowóz osób niepełnosprawnych codziennie do Środowiskowego Domu Samopomocy i Klubu Seniora realizowany jest przez 2 kierowców.

12. Ośrodek Profilaktyki Alkoholowej, którego zadaniem jest organizacja profilaktyki w zakresie uzależnień i zapobiegania przemocy w rodzinie. Profilaktyka oparta jest na współpracy z policją, kuratorami, prokuraturą i sądami celem minimalizowania niepożądanych zjawisk. Wydatki i zakres podejmowanych działań zawarte zostały w Załączniku nr 9 do niniejszego Raportu.

Działania w tym zakresie realizuje 1 pracownik etatowy oraz 15 pracowników na podstawie umowy cywilnoprawnej.

13. Obsługa organizacyjno – finansowa wszystkich zadań prowadzona przez 4 osoby.

Kolejną sferą życia społecznego zajmują się gminne instytucje kultury – Gminny Ośrodek Kultury i Gminna Biblioteka Publiczna.

Podstawową działalnością Gminnego Ośrodka Kultury w Nowej Wsi Wielkiej jest upowszechnianie kultury na terenie Gminy Nowa Wieś Wielka. Podobnie jak w latach ubiegłych, wykonując powierzone zadania, GOK współpracował z Urzędem Gminy,

organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, klubami sportowymi, placówkami przedszkolnymi i szkolnymi, Środowiskowym Domem Samopomocy, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Wielkiej, sołtysami, radami sołeckimi oraz osobami fizycznymi zainteresowanymi organizacją i propagowaniem kultury na terenie naszej Gminy. Współdziałanie polegało na pomocy merytorycznej, technicznej oraz finansowej. Całość zadań i działalność Ośrodka prowadzona była w porozumieniu i przy akceptacji Rady Programowej - organu doradczego działającego przy Gminnym Ośrodku Kultury.

W 2019 r. zorganizowano obchody świąt państwowych, imprezy okolicznościowe, koncerty, festyny, zabawy, konkursy, wystawy oraz imprezy sportowe. Opracowany został kalendarz imprez w taki sposób, aby statystycznie raz w tygodniu zaoferować Mieszkańcom wydarzenie kulturalne lub inną formę spędzenia wolnego czasu. Organizowano zajęcia warsztatowe dla dzieci i dorosłych. Zrealizowano również zadania Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Przemocy, wprowadzając elementy profilaktyki podczas zajęć z dziećmi w okresie wakacji letnich, ferii zimowych i festynów z okazji Dnia Dziecka i Dni Świątlic Wiejskich. Gminny Ośrodek Kultury zawiaduje „Boiskiem Wielofunkcyjnym Orlik 2012”, na którym organizuje imprezy sportowe.

Zadania te realizuje zespół pracowników, na który składają się: dyrektor, dwóch pracowników kulturalno-oświatowych, główna księgowa, pracownik gospodarczy oraz osoby zatrudniane na inną umowę niż umowa o pracę (umowa zlecenie, umowa o dzieło), Są to instruktorzy zajęć ceramicznych, nauki gry na gitarze, zespołów wokalnych, artyści, aktorzy, zespoły i pozostali usługodawcy zgodnie z planem finansowym i merytorycznym działania jednostki w roku budżetowym.

Sprawozdania z wykonania planu finansowego instytucji kultury – Gminnego Ośrodka Kultury w Nowej Wsi Wielkiej za 2019 r. oraz z wydatkowania dotacji podmiotowej udzielonej na działalność samorządowej instytucji kultury – Gminnego Ośrodka Kultury w Nowej Wsi Wielkiej w roku 2019 stanowią Załącznik nr 10 do niniejszego Raportu.

Gminna Biblioteka Publiczna w Nowej Wsi Wielkiej od 1 lipca 2007 r. działa jako instytucja kultury. Biblioteka i jej Filia w Brzozie mają swoje siedziby w budynkach szkół podstawowych.

W Gminie Nowa Wieś Wielka czytelnictwo kształtuje się następująco:

Gminna Biblioteka Publiczna w Nowej Wsi Wielkiej:

- 735 czytelników,
- 1046 użytkowników;

Filia w Brzozie:

- 457 czytelników,
- 507 użytkowników,

Razem: 1192 czytelników oraz 1553 użytkowników.

Biblioteki są dostępne dla każdego, dlatego też gromadzone są zbiory ze wszystkich dziedzin wiedzy. Służą one kształtowaniu kultury społeczeństwa lokalnego oraz pomagają w kształceniu i wychowaniu.

Liczba czytelników na 100 mieszkańców:

rok 2016	rok 2017	rok 2018	rok 2019
12,5	12,6	12,6	12,5.

Liczba wypożyczeń na 100 mieszkańców:

Księgozbiór:

Nowa Wieś Wielka

17887 woluminów

ogółem

Brzoza

12689 woluminów

30576 woluminów.

Gminna Biblioteka Publiczna w Nowej Wsi Wielkiej – www.bibliotekanowawieswielka.pl zapewnia około 100% swego księgozbioru jako katalog on-line: www.nowawieswielka-gbp.sowwwa.pl.

Sprawną i wygodną obsługę czytelników i zbiorów umożliwia od 1 lipca 2013 roku poprzez komputerowy system biblioteczny SOWA2/MARC/21, dzięki któremu użytkownicy mają dostęp do katalogu bibliotecznego przez 24 godziny na dobę. Za pośrednictwem Internetu jest możliwość samodzielnej obsługi konta czytelnika – w tym rezerwacji i zamawiania pozycji, czy też przeglądanie historii wypożyczeń. System powiadamia też o możliwości odebrania zarezerwowanej elektronicznie książki, przypomina też o zbliżającym się terminie zwrotu materiałów bibliotecznych. Czytelnicy otrzymują kartę czytelnika uprawniającą go do logowania się na swoje konto. Poza tym każdy Mieszkaniec, a nie tylko czytelnik, ma możliwość przeglądania zbiorów Biblioteki. Od września 2017 r. rozpoczęte zostały prace nad katalogiem on-line w Filii w Brzozie. Zakończono je w 2019 r. i od stycznia 2020 Filia Biblioteki działa na tych samych zasadach jak Gminna Biblioteka Publiczna w Nowej Wsi Wielkiej.

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej działa w oparciu o ustawę z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej (Dz.U. 2020 poz. 295) oraz Statutu Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej nadanego Uchwałą NR XXII/195/12 Rady Gminy Nowa Wieś Wielka z dnia 29 listopada 2012 roku.

SPZOZ Gminna Przychodnia w Nowej Wsi Wielkiej funkcjonuje jako samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej, utrzymywany wyłącznie z przychodów pozyskiwanych samodzielnie przez jednostkę. Na przychody zakładu składają się środki uzyskiwane z udzielanych świadczeń medycznych finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia oraz dodatkowe środki pozyskiwane z wykonywania odpłatnych świadczeń medycznych w zakresie diagnostyki laboratoryjnej, obrazowej oraz odpłatnych szczepień dorosłych i dzieci.

W Gminnej Przychodni funkcjonują komórki organizacyjne, prowadzące działalność medyczną:

- Poradnia Ogólna w Nowej Wsi Wielkiej i Brzozie,
- Poradnia Pediatryczna D, D1 w Nowej Wsi Wielkiej i Brzozie,
- Poradnia Stomatologiczna w Nowej Wsi Wielkiej i Brzozie,
- Poradnia Ginekologiczno-Położnicza w Nowej Wsi Wielkiej i Brzozie,
- Gabinet pielęgniarstwa środowiskowo-rodzinnej w Nowej Wsi Wielkiej i Brzozie,
- Gabinet położnej środowiskowo-rodzinnej w Nowej Wsi Wielkiej i Brzozie,
- Gabinet Szkolny w Nowej Wsi Wielkiej i Brzozie,
- Dział (pracownia) fizjoterapii w Nowej Wsi Wielkiej i Brzozie.

Zakres Świadczeń:

- W ramach podstawowej opieki zdrowotnej udzielane są świadczenia przez lekarzy, pielęgniarzy i położne podstawowej opieki zdrowotnej dla pacjentów pozostających na aktywnych listach.

- W ramach ambulatoryjnej opieki specjalistycznej udzielane są świadczenia medyczne przez lekarzy specjalistów w poradni ginekologiczno-położniczej, dla wszystkich pacjentów posiadających ważne ubezpieczenie, niezależnie od miejsca zamieszkania.
- W ramach działalności poradni stomatologicznej udzielane są świadczenia dla wszystkich pacjentów posiadających ważne ubezpieczenie zdrowotne, niezależnie od miejsca zamieszkania. W październiku 2019 r. podpisano porozumienie pomiędzy Gminą Nowa Wieś Wielka reprezentowaną przez Pana Wojciecha Oskwarka, Wójta Gminy, na udzielanie świadczeń zdrowotnych z zakresu leczenia stomatologicznego dla uczniów szkół podstawowych w Nowej Wsi Wielkiej oraz Brzozie. W ramach tego porozumienia lekarz dentysta sprawujący opiekę nad uczniami wykonuje świadczenia ogólnostomatologiczne dla dzieci i młodzieży do ukończenia 18 roku życia oraz profilaktyczne świadczenia stomatologiczne dla dzieci i młodzieży do ukończenia 19 roku życia, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 31d ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w części dotyczącej wykazu świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia stomatologicznego dla dzieci i młodzieży, z wyłączeniem świadczeń ortodoncji.
- Dział fizjoterapii świadczy usługi realizując zlecenia lekarskie na zabiegi fizjoterapeutyczne ambulatoryjnie, w domu chorego oraz w ramach rehabilitacji osób ze znaczną niepełnosprawnością, dla wszystkich pacjentów posiadających ważne ubezpieczenie zdrowotne, niezależnie od miejsca zamieszkania.
- Prowadząc działania z zakresu promocji zdrowia, udzielane są kompleksowe porady z zakresu postaw, motywacji i zachowania dotyczącego profilaktyki chorób układu krążenia, edukacji zdrowotnej w terapii cukrzycy i zapobiegania powikłaniom cukrzycowym, właściwego stylu życia.

W przychodni zatrudnionych było w ramach umowy o pracę oraz na umowy cywilno –prawne 39 osób.

Liczba pacjentów zadeklarowanych do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej w 2019 roku wynosiła - 4649 pacjentów w Nowej Wsi Wielkiej oraz 4380 w Brzozie.

W przychodni w Nowej Wsi Wielkiej od 1 stycznia 2019 roku do 30 grudnia 2019 odbyło się 34 168 wizyt lekarskich oraz wykonano 16 6734 zabiegów pielęgniarских

W przychodni w Brzozie od 1stycznia 2019 roku do 30 grudnia 2019 odbyło się 21 344 wizyt lekarskich oraz wykonano 13 984 zabiegów pielęgniarских.

Ogółem zaplanowany budżet na 2019 rok wyniósł 3.476.300,00.

Wykonanie budżetu w 2019 r. - 3.730.424,27.

SPZOZ Gminna Przychodnia w Nowej Wsi Wielkiej uczestniczy w programach zdrowotnych finansowanych przez NFZ w zakresie profilaktyki chorób układu krążenia, raka szyjki macicy, profilaktyki gruźlicy.

Dodatkowo korzystając ze środków własnych i bogatego zaplecza od 2016 roku organizowane są „Białe Soboty” zarówno w przychodni w Brzozie jak i w Nowej Wsi Wielkiej. Z porad specjalistów korzysta średnio po 100 pacjentów w każdej przychodni.

Charakterystyczną cechą naszych czasów jest wzrost znaczenia funkcji jakości we wszystkich dziedzinach życia. Położenie nacisku na jakość jest szczególnie istotne w tych obszarach, gdzie w przeważającej mierze od niej zależy nie tylko zadowolenie i satysfakcja odbiorcy usług, ale przede wszystkim zdrowie i życie człowieka. Takim obszarem jest ochrona zdrowia.

Z zadowoleniem można zaobserwować fakt, iż z roku na rok pojęcie jakości nabiera coraz większego znaczenia również w naszych placówkach. Wiąże się to ze stałym rozwojem nauk biomedycznych, farmakologicznych oraz technologii z tymi naukami powiązanych.

Dla zapewnienia wysokiego poziomu jakości opieki SP ZOZ Gminna Przychodnia w Nowej Wsi Wielkiej nieustannie podnosi standardy, które dotyczą:

- a) warunków lokalowych (budynku), dlatego systematycznie w miarę możliwości finansowych prowadzone są remonty w obu przychodniach, placówki wyposażane są w meble spełniające najwyższe standardy medyczne,
- b) wyposażenia w sprzęt i aparaturę medyczną w związku z rodzajem udzielanych świadczeń, zgodnie z planem inwestycyjnym corocznie kupowany jest nowy sprzęt i aparatura medyczna, aby usługi były świadczone na najwyższym poziomie i spełniały wymagania terapeutyczne.
- c) personelu medycznego dzięki temu wszyscy zatrudnieni pracownicy, spełniają wymagania NFZ w zakresie uprawnień i kwalifikacji, jednocześnie stale podnoszą swoje kwalifikacje oraz aktualizują wiedzę. SPZOZ Gminna Przychodnia w Nowej Wsi Wielkiej zatrudnia zarówno więcej lekarzy, pielęgniarek i fizjoterapeutów niż wynika to z podpisanych kontraktów z NFZ.

W celu podnoszenia standardów świadczonych usług w miarę możliwości Przychodnia doposażana jest w nowoczesny sprzęt medyczny, który jest również gwarancją dobrej jakości, szczególnie w dziale fizjoterapii.

W 2019 roku zakupiono:

1. Terapuls BTL do Działu fizjoterapii,
2. Stół do masażu do Działu fizjoterapii,
3. Zgrzewarki do folii 2 sztuki,
4. Meble medyczne do wyposażenia dwóch gabinetów zabiegowych w Brzozie,
5. Szafy na dokumenty do administracji,
6. Szafki na wyposażenie szatni w Dziale fizjoterapii w Brzozie,
7. Lampa z lupą do gabinetu zabiegowego,
8. Otoskopy,
9. Ssak turbo i separator amalgamatu do gabinetu stomatologicznego w Nowej Wsi Wielkiej SPZOZ Gminna Przychodnia w Nowej Wsi Wielkiej realizuje swoje cele i zadania zgodnie z obowiązującymi przepisami i standardami.

Niezmienne również w 2019 r. za jeden z priorytetowych obszarów działań władz samorządowych, służących bezpośrednio Mieszkańcom i poprawiających standard ich codziennego życia, odpowiada Zakład Gospodarki Komunalnej. Jest on jednostką organizacyjną Gminy Nowa Wieś Wielka. Działa na podstawie uchwały Rady Gminy Nowa Wieś Wielka Nr 112/XXI/93 jako zakład budżetowy. Wykonuje zadania należące do zadań własnych samorządu terytorialnego od roku 1993. Zakład prowadzi w ramach zadań własnych zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków na terenie Gminy Nowa Wieś Wielka i związane z tym prace eksploatacyjne na stacjach uzdatniania wody, oczyszczalniach, sieciach wodociągowych i kanalizacyjnych. Poza tymi zadaniami prowadzi prace zlecane przez Wójta Gminy tj. budowę, remonty i bieżące naprawy dróg i ulic gminnych, prace przy utrzymaniu porządku i czystości, prace na terenach zielonych należących do Gminy i innych prac zlecanych przez Wójta. Zakład wykonuje również prace na zlecenie indywidualnych inwestorów w zakresie budowy sieci i przyłączy wodno-kanalizacyjnych.

Strukturę organizacyjną Zakładu stanowią: kierownicze stanowiska urzędnicze (2 osoby), stanowiska urzędnicze (5 osób) oraz stanowiska pomocnicze i obsługi (18 osób). Obsługę oczyszczalni ścieków powierzono firmom zewnętrznym wyłonionym w drodze przetargu. Zakład prowadzi własną obsługę w zakresie zamówień publicznych. Obsługę zakładu w zakresie dotyczącym: bezpieczeństwa i higieny pracy oraz spraw p.poż. powierzono specjalistom spoza Zakładu. Obsługa prawna wykonywana jest przez radcę prawnego Urzędu Gminy Nowa Wieś Wielka.

Przychody i koszty zakładu budżetowego w roku 2019 uchwalone zostały w wysokości 6.352.036,00 zł (w tym stan środków obrotowych na początek roku 955.235,44 zł). Przychody w 2019 roku zostały zrealizowane w wysokości 5.410.831,90 zł, co stanowi 100,26 % planu w tym: przychody własne 5.381.887,90 zł; dotacja przedmiotowa: 28.944,00 zł.

Przychody z działalności podstawowej m.in.

- sprzedaż wody 342.939,76 m ³	- 1.078.273,81 zł
- sprzedaż ścieków 236.399,73 m ³	- 1.763.332,52 zł
- usługi z zakresu utrzymania i budowy dróg, budowy sieci wod-kan, utrzymania zieleńców i czystości	- 2.178.144,13 zł
- usługi dla odbiorców indywidualnych	- 125.164,96 zł

W roku 2019 Zakład Gospodarki Komunalnej administrował następującą infrastrukturą komunalną:

1. Oczyszczalnia ścieków Brzoza (oddana do użytkowania w 2018 roku) o przepustowości 1620 m³/dobę.
2. Oczyszczalnia ścieków Dziemionna (31.10.2019 r. obiekt wyłączony z eksploatacji) o przepustowości 600 m³/dobę.
3. Stacja uzdatniania wody w Prądocinie o wydajności 1200 m³/dobę.
4. Stacja uzdatniania wody w Nowej Wsi Wielkiej o wydajności 1100 m³/dobę.
5. Stacja uzdatniania wody w Brzozie o wydajności 1000 m³/dobę.
6. Sieć wodociągowa – 141,4 km w tym wybudowana w roku 2019 – 4,2 km.
7. Sieć kanalizacyjna – 47,6 km w tym wybudowana roku 2019 – 0,1 km.
8. Przyłącza wodociągowe – 2.627 szt. w tym wybudowane w 2019 roku – 70 szt.
9. Przyłącza kanalizacyjne – 1.816 szt. w tym wybudowane w 2019 roku – 29 szt.

Wydatki na zakupy inwestycyjne poniesione w 2019 roku:

1. Projekt, nadzór i prace budowlane związane z modernizacją elewacji SUW i budynku pomocniczego w Nowej Wsi Wielkiej – 158.231,74 zł
2. Modernizacja szafy sterowniczej przepompowni ścieków w Nowej Wsi Wielkiej, zakup materiałów na montaż pieca CO, dokumentacja techniczna na montaż paneli fotowoltaicznych na SUW w Prądocinie – 13.679,03 zł
3. Zakup pomp z adapterami – 42.483,47 zł
4. Zakup minikoparki z przyczepką najazdową – 117.582,30 zł
5. Zakup samochodu osobowego marki CITROEN BERLIGO – 68.792,93 zł.

Do niniejszego Raportu w formie Załącznika nr 11 dołączono zestawienie wyposażenia, którym dysponuje Zakład.

Wiele działań podejmowanych przez ZGK łączy się z jednymi z najważniejszych czynności wykonywanych przez pracowników Urzędu Gminy – związanych z inwestycjami i utrzymaniem infrastruktury gminnej.

W 2019 r. na terenie Gminy Nowa Wieś Wielka zostały zrealizowane inwestycje podzielone na kilka kierunków:

1. Infrastruktura komunalna:

- 1) Budowa kolektora tłoczego Prądocin-Brzoza wraz z kanalizacją sanitarną w miejscowości Prądocin za kwotę 5.887.664,25 zł -wykonano 16.456,50 mb sieci,
- 2) Likwidacja oczyszczalni ścieków w Dziemionnie i budowa kolektora Dziemionna-Prądocin na kwotę 3.632.962,30 zł – łącznie wykonano 3.856,90 mb sieci z instalacją sprężonego ciśnienia o długości 3.932,20 mb,
- 2) Budowa kanalizacji sanitarnej w Nowej Wsi Wielkiej przy ul. Wiaduktowej za kwotę 207.692,10 zł – łącznie wykonano 241,00 mb sieci,
- 3) Budowa kanalizacji sanitarnej w Kobylarni za kwotę (projekt) 114.390,00 zł,
- 4) Budowa sieci wodociągowych w Kobylarni, Olimpinie-wieś, Dąbrowie Wielkiej, Nowej Wsi Wielkiej, Prądocinie, Brzozie za kwotę 483.291,87 zł – wykonano 4.299,39 mb sieci,
2. Budowa ulic Dolina w Brzozie za kwotę 329.861,94 zł,
3. Budowa dróg, przejścia pieszo-rowerowego w Prądocinie, Dobromierzu, Brzozie, Nowej Wsi Wielkiej, Tarkowie Dolnym, Olimpinie, Kobylarni, Nowym Smolnie, Dąbrowie Wielkiej (projekty) - zadanie kontynuowane w budżecie 2020 roku,
4. Modernizacje budynków gminnych – awaryjna wymiana kotła c.o. i podgrzewacza wody w budynku przedszkola w Nowej Wsi Wielkiej, zakup pieca konwekcyjnego do stołówki szkolnej w Nowej Wsi Wielkiej, remont i modernizacja łazienki w mieszkaniach chronionych n244.985,21 zła kwotę 399.987,75 zł,
5. Budowa świetlicy wiejskiej w Kobylarni (projekt) za kwotę 48.900,00 zł,
6. Fundusze sołeckie – place zabaw w zakresie doposażenia, uzupełnienia i wymiany urządzeń na kwotę 136.959,24 zł,
7. Przebudowa boiska sportowego w Nowej Wsi Wielkiej, zakup i montaż trybun na boisku sportowym w Brzozie wraz z utwardzeniem terenu za kwotę 475.124,96 zł – zadanie kontynuowane w budżecie 2020 roku,
8. Zakup gruntów do gminnego zasobu na kwotę 222.328,00 zł,
9. Rozbudowa oświetlenia ulicznego na terenie gminy za kwotę 255.388,33 zł
10. Zakup samochodu osobowego przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych za kwotę 63.000,00 zł,
11. Pozostałe 78.132,86 zł.

Szczegółowe informacje dotyczące planowanych i wykonanych zadań inwestycyjnych w 2019 r. znajdują się w sprawozdaniu stanowiącym Załącznik nr 12 do niniejszego Raportu.

Wydatkowanie środków publicznych musi być realizowane w oparciu o przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych. Zgodnie z nim w 2019 roku Gmina Nowa Wieś Wielka ogłosiła 10 przetargów nieograniczonych na łączną kwotę brutto 3.168.742,50 zł.

Największe postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego dotyczyło opracowania dziewięciu dokumentacji projektowo-kosztorysowych na budowę nawierzchni ulic, dróg i chodników na terenie Gminy Nowa Wieś Wielka o wartości 659.562,90 zł. Dwóch wykonawców podpisało umowy na wykonanie projektów obejmujących:

- 1) budowę drogi łączącej Dziemionnę z Tarkowem Dolnym (długość drogi ok. 1380 m),

- 2) budowę drogi łączącej Dąbrowę Wielką z drogą powiatową do Chrośny (długość drogi ok. 1600 m),
- 3) budowę drogi do oczyszczalni ścieków w Brzozie dz. ew. nr 264/5 (długość drogi ok. 1200 m),
- 4) budowę drogi w Nowym Smolnie (długość drogi ok. 1550 m),
- 5) budowę drogi w Kobylarni (długość drogi ok. 500 m),
- 6) budowę przepustu na Kanale Złotnickim w Januszkowie (przepust na rowie melioracyjnym znajduje się na działkach 97 i 98 w miejscowości Januszkowo w ciągu drogi gminnej Nr 050704C o nawierzchni asfaltowej),
- 7) budowę drogi w Dobromierzu (długość drogi ok. 350 m),
- 8) budowę ulicy Plażowej w miejscowości Prądocin (długość drogi ok. 90 m),
- 9) budowę drogi od DW254 do miejscowości Olimpina (długość drogi ok. 3950 m).

Na roboty budowlane ogłoszono 6 przetargów nieograniczonych, które zakończyły się podpisaniem umów na następujące kwoty:

- 1) budowa ulicy Dolina w Brzozie wraz z odwodnieniem (długość ulicy 194 m) - 325.481,94 zł,
- 2) budowa kanalizacji sanitarnej w Nowej Wsi Wielkiej przy ul. Wiaduktowej (długość sieci 241 m) - 227.550,00 zł,
- 3) przebudowa boiska sportowego o nawierzchni trawiastej w Nowej Wsi Wielkiej (powierzchnia boiska piłkarskiego 8214 m², kompletny system automatycznego nawadniania) - 416.514,33 zł,
- 4) wymiana kotła c.o. i podgrzewacza wody w budynku Przedszkola w Nowej Wsi Wielkiej (kocioł kondensacyjny o mocy użytecznej 200 kW) - 199.900,00 zł,
- 5) rozbudowa oświetlenia ulicznego w Gminie Nowa Wieś Wielka (34 punkty świetlne w Prądocinie, Brzozie, Kolankowie, Nowej Wsi Wielkiej, Nowym Smolnie i Kobylarni) - 247.283,33 zł,
- 6) rozbudowa oświetlenia ulicznego w Gminie Nowa Wieś Wielka (6 punktów świetlnych w Tarkowie Dolnym ul. Energetyczna) - 42.123,16 zł.

Dwa kolejne przetargi nieograniczone dotyczyły zamówień na wykonywanie usług na rzecz Gminy.

Na podstawie przeprowadzonej procedury wyłoniono firmę do opracowania dokumentacji projektowo-kosztorysowej na budowę sieci kanalizacji sanitarnej w Kobylarni (szacunkowa długość sieci 12.128 mb). Wartość zamówienia wyniosła 114.390,00 zł. Drugie postępowanie umożliwiło wybranie banku do bankowej obsługi budżetu Gminy Nowa Wieś Wielka w latach 2020-2023. Koszt zamówienia wyniósł 196.600,00 zł.

Ponadto Gmina Nowa Wieś Wielka przeprowadziła w 2019 roku jeden przetarg na dostawy, który dotyczył energii elektrycznej do lokali i obiektów oraz na potrzeby oświetlenia drogowego na terenie Gminy Nowa Wieś Wielka w okresie od 01.11.2019 r. do 31.10.2020 r. Najkorzystniejszą ofertę złożyła firma ELEKTRA S.A. z siedzibą w Warszawie, z którą podpisano umowę na wartość brutto 739.336,84 zł.

Gmina Nowa Wieś Wielka przeprowadziła również jedno postępowanie w trybie zamówienia z wolnej ręki na konserwację oświetlenia dróg i miejsc publicznych na terenie Gminy Nowa Wieś Wielka. Umowa dotyczyła roku 2020 i obejmowała kwotę 220.086,83 zł.

W żadnym postępowaniu nie złożono odwołania do Krajowej Izby Odwoławczej.

Podobnie jak w ubiegłorocznym Raporcie osobnego omówienia wymaga planowana inwestycja w postaci portu intermodalnego w Emilianowie. Jest to przedsięwzięcie o fundamentalnym znaczeniu dla naszej Gminy, związane z innymi zamierzeniami, jakie

planują instytucje centralne i regionalne na terenie Nowej Wsi Wielkiej. W rok 2019 weszliśmy z podpisanym przez Pana Marszałka Piotra Całbeckiego stanowiskiem Kujawsko-Pomorskiej Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w sprawie budowy terminala multimodalnego na terenie naszego województwa. Był to apel skierowany między innymi do Ministrów Infrastruktury, Środowiska, Inwestycji i Rozwoju, Zarządu PKP S.A. i Lasów Państwowych, w którym wcześniejsze dążenia naszej Gminy, Miasta Bydgoszczy, Urzędu Wojewódzkiego, PKP S.A. i Bydgoskiego Parku Przemysłowo-Technologicznego uzyskały poparcie na poziomie samorządowych władz wojewódzkich, co jednoznacznie pokazało, że mamy do czynienia ze wspólnym dążeniem wszystkich środowisk w celu uruchomienia przedsięwzięcia, które nie jest kontrowersyjne i powinno służyć rozwojowi całego regionu. W trakcie roku 2019 Urząd Marszałkowski, po kolejnych negocjacjach, doprecyzował swoje stanowisko i doszło do jasnego sformułowania tezy o komplementarności portu intermodalnego w Emilianowie i multimodalnego nad Wisłą w okolicach Solca Kujawskiego. W międzyczasie, po wymianie korespondencji, serii spotkań oraz określaniu stanowisk i poglądów, udało się doprowadzić do podpisania Porozumienia o współpracy przy podejmowaniu działań na rzecz powstania terminala intermodalnego w Emilianowie k/Bydgoszczy w dniu 17 września 2019 r. pomiędzy: PKP S.A., Gminą Nowa Wieś Wielka, Wojewodą Kujawsko-Pomorskim, Zarządem Morskiego Portu Gdynia S.A., Bydgoskim Parkiem Przemysłowo-Technologicznym, Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa i PKP CARGO S.A. Do podpisania doszło w Brzozie w obecności Posłów, Ministrów, Przedstawicieli instytucji i urzędów, którzy reprezentowali sygnatariuszy i inne podmioty wspierające tę inicjatywę. Do podpisania tego dokumentu doszło dzięki wypracowaniu kompromisu (które to czynności zajęły przeszło 2 lata) w sprawie uzgodnienia treści uchwały Sejmiku Samorządowego w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wydm Kotliny Toruńsko-Bydgoskiej – część wschodnia i zachodnia. Umieszczone w nim zapisy umożliwiają planowanie, późniejsze wybudowanie i pracę infrastruktury portowej na terenie objętym na mocy tej uchwały ochroną i nie znalazłyby się w treści tej uchwały bez poparcia dążeń prorozwojowych dotyczących gospodarki naszego regionu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy. Dalsze podejmowane działania zmierzają do powołania spółki inwestycyjnej mającej wziąć na siebie przygotowanie dokumentacji planistycznej, jak i samej inwestycji wraz z jej zrealizowaniem. Zadaniem spółki będzie również sfinalizowanie starań o zakwalifikowanie budowy portu intermodalnego w Emilianowie do kategorii zadań o charakterze strategicznym. We wszystkich tych czynnościach jako Gmina bierzemy aktywny udział i podejmujemy czynności wręcz umożliwiające realizację wielu zamierzeń, na przykład przygotowujemy dokumenty o znaczeniu fundamentalnym dla portu, takie jak studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego naszej Gminy, a w przyszłości plan zagospodarowania przestrzennego tego terenu.

Wielu wymienionych przedsięwzięć inwestycyjnych nie udałooby się wcielić w życie bez możliwości współfinansowania ze środków zewnętrznych. Praktyka ta jest stosowana od wielu lat. W roku 2018 udało się pozyskać znaczącą ilość środków i skumulować je przeznaczając na realizację zadań przede wszystkim o charakterze strukturalnym, natomiast w roku 2019 dokonano pełnego rozliczenia tych projektów i rozpoczęto w ich przypadku okresy trwałości.

W 2019 roku aplikowano o środki zewnętrzne w następującym zakresie:

- Środki na oświetlenie wertykalne w Programie ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniejsz im. Władysława Stasiaka, edycja 2019.
  - Wsparcie przy przebudowie boiska sportowego w Nowej Wsi Wielkiej – wnioskowano do Ministerstwa Sportu i Turystyki w ramach Programu Sportowa Polska.
  - Odpowiedziano na nabór wniosków o dofinansowanie w ramach Poddziałania 10.1.1. Wychowanie przedszkole w ramach ZIT Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 .
  - Wnioskowano o wsparcie z Funduszu Dróg Samorządowych na działania pn.: „Budowa ulicy Gołębiej o długości 351 m wraz z odwodnieniem w Brzozie” oraz „Budowa ulicy Jaskółczej i Klonowej wraz z rozbudową kanalizacji deszczowej w Brzozie.
  - W ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy w ramach poddziałania 19.2. „Wsparcie na wdrożenie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, złożono projekt pn., „Poprawa infrastruktury rekreacyjnej poprzez kompleksowe doposażenie placów zabaw i zaplecza sportowego w Gminie Nowa Wieś Wielka”. Projekt ten został wybrany do finansowania w kwocie wsparcie 159 274 zł.
  - W ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy w ramach poddziałania 19.2. „Wsparcie na wdrożenie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, złożono także projekt pn.: „Kultywowanie wspomnień o historii lokalnej poprzez stworzenie izby pamięci i wzbogacenie kreacji w wielopokoleniowych zespołach Gminy Nowa Wieś Wielka- Lirenki i Brzozowiaczy”. Projekt został wybrany do finansowania w kwocie 31 815 zł.
- Prowadzono prace nad utrzymaniem trwałości następujących projektów:
- Projekt pn. „ Rozbudowa oczyszczalni ścieków w m. Brzoza Gmina Nowa Wieś Wielka” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, Poddziałanie 4.6.1 Wsparcie gospodarki wodno- ściekowej w ramach ZIT, uzyskano dofinansowanie w wysokości 4.497.760,09 zł, całkowita wartość projektu to 11 614 486,53 zł.
  - Projekt pn. Budowa budynku przedszkola 6-oddziałowego z przebudową istniejącej szkoły podstawowej oraz utwardzeniem terenu na terenie działek 59/6, 59/8, 59/12, 58/6, 86/2 i 57/6 w miejscowości Brzoza, Gmina Nowa Wieś Wielka w ramach Działania 6.4 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, uzyskane dofinansowanie to 1 982 300,00 zł, całkowita wartość projektu to 7 689 079,30 zł.
  - Projekt pn. „Termomodernizacja budynku wielofunkcyjnego w Brzozie” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Poddziałania 3.5.1. Efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym w ramach ZIT. Kwota dofinansowania to 197 995,27 zł, a całkowity koszt realizacji projektu opiewa na kwotę 749 179,31 zł.
  - Projekt pn. „Mali przedszkolacy duże możliwości” – uzyskano dofinansowanie w kwocie 96.535,43 zł. Celem głównym projektu jest wyrównanie szans edukacyjnych 50 dzieci w wieku 3-6 lat zamieszkujących na terenie Gminy Nowa Wieś Wielka poprzez ich udział w formach wsparcia edukacji przedszkolnej. Konkurs współfinansowany z Europejskiego

Funduszu Społecznego w ramach poddziałania 10.1.1 Wychowanie przedszkolne w ramach ZIT.

- Projekt pn. „Kompetentni i aktywni w systemie edukacji i na rynku pracy” uzyskując dofinansowanie w wysokości 204.113,00 zł na działania związane z doposażeniem Gimnazjum w Nowej Wsi Wielkiej w nowoczesne narzędzia TIK, realizację doradztwa edukacyjno-zawodowego związanego z wyborem dalszych kierunków kształcenia, uwzględniającego potrzeby rynku pracy, podniesienie kompetencji nauczycieli w zakresie korzystania z nowoczesnych narzędzi TIK, kształtowania umiejętności interpersonalnych i społecznych uczniów, doradztwa edukacyjno-zawodowego, stosowanie metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności, w tym kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej. Konkurs współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach poddziałania 10.1.2 Kształcenie ogólne w ramach ZIT.
- Projekt pn. „Klub Seniora w Gminie Nowa Wieś Wielka”, uzyskano wsparcie w wysokości 324.675,00 zł, w ramach poddziałania 9.1.2 Rozwój usług opiekuńczych w ramach ZIT Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020.

Opisane powyżej projekty, oprócz Klubu seniora w Gminie Nowa Wieś Wielka zostały całkowicie rozliczone w 2019 r. Łączna wartość rozliczonych inwestycji to 20.371.093,57 zł, uzyskane wsparcie zewnętrzne stanowi kwotę 6.978.703,79 zł., z czego na konto Gminy w 2019 r. wpłynęło 1.067.261,27 zł.

Ponadto prowadzono prace związane z realizacją projektu pn. „Internet szansą wszechstronnego rozwoju Mieszkańców Gminy Nowa Wieś Wielka”.

W roku 2019 były systematycznie podejmowane działania ukierunkowane na ochronę środowiska naturalnego i poprawę jego stanu. Wśród nich znajdują się związane z realizacją konkretnych programów, jak i podejmowane poza nimi, systematycznie lub doraźnie.

Na terenie Gminy Nowa Wieś Wielka obowiązuje nowy „Program ochrony środowiska dla Gminy Nowa Wieś Wielka do roku 2022”. Został on przyjęty uchwałą Rady Gminy Nowa Wieś Wielka Nr XII/123/19 w dniu 17.12.2019 r. Określone w Programie rozwiązania uwzględniają w pierwszej kolejności działania prowadzące do zrównoważonego gospodarowania zasobami środowiska, poprawy stanu środowiska, poprawy stanu jakości powietrza, zapewnienia racjonalnej gospodarki odpadami i gospodarki wodno-ściekowej, przeciwdziałania zmianom klimatu i adaptacji do nich oraz zapobiegania klęskom żywiołowym.

W ramach Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Nowa Wieś Wielka (Uchwała Rady Gminy Nowa Wieś Wielka Nr XVII/147/12 z dnia 26 kwietnia 2012 r.) określono ilość odpadów zawierających azbest na terenie Gminy przed rozpoczęciem realizacji programu w 2012 r. na: 1 881,81 Mg (wg inwentaryzacji przeprowadzonej na potrzeby Programu). W latach 2012-2018 z terenu Gminy Nowa Wieś Wielka usuniętych zostało 410,263 ton wyrobów zawierających azbest. Nakłady finansowe poniesione przez Gminę na realizację zadań ujętych w harmonogramie na lata 2012-2018 wyniosły 131.644,724 zł. Działania podejmowane w ramach tego programu wymagają corocznego wyboru usługodawcy na odbiór, transport i utylizację odpadów azbestowych. W interesującym nas 2019 r. usunięto 39,808 ton i wydatkowano na ten cel kwotę 14.728,96 zł.

Zgodnie z Planem gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Nowa Wieś Wielka na lata 2015 – 2020 (Uchwała Rady Gminy Nowa Wieś Wielka z dnia 28 września 2016 r.) przygotowywane inwestycje muszą uwzględniać osiąganie zamierzonych efektów energetycznych lub są realizowane w celu osiągnięcia pożądaných parametrów (np. termomodernizacja budynku wielofunkcyjnego w Brzozie). W ogólnie obowiązującą tendencję do poprawy jakości powietrza poprzez redukcję spalin nasza Gmina wpisała się dzięki podjęciu przez Radę Gminy uchwały Nr XXVIII/218/17 z dnia 18 maja 2017 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu przyznawania osobom fizycznym dotacji celowej ze środków budżetu Gminy Nowa Wieś Wielka na realizację zadań polegających na wymianie źródła ciepła w budynkach i lokalach mieszkalnych dwukrotnie w 2019 r. zmieniana uchwałami: Nr XI/111/19 Rady Gminy Nowa Wieś Wielka z dnia 28 listopada 2019 r. oraz Nr XII/114/19 Rady Gminy Nowa Wieś Wielka z dnia 17 grudnia 2019 r.

W 2019 r. złożono 52 wnioski i wypłacono 40 dotacji na kwotę 117 750,00 zł

Tabela nr 4. Wymiana źródeł ciepła w budynkach i lokalach mieszkalnych

ROK ZAREJESTROWANIA WNIOSKU	IŁOŚĆ WNIOSKÓW	ROZLICZONA DOTACJA	REZYGNACJA	PRZEKROCZENIE TERMINU UMOWY	ZŁY KOCIOŁ	W TOKU
2017	54	30	11	6	7	0
2018	42	26	8	0	0	8
2019	52	40	2	0	0	10
SUMA	148	96	21	6	7	18

Działania podejmowane w Gminie łączą się z ogólnopolskim Programem Czyste Powietrze, zapoczątkowanym w 2018 r. Żeby Mieszkańcy Gminy łatwiej mogli skorzystać z tego Programu w ostatnim kwartale 2018 r. podjęto decyzję, by zagadnienia z nim związane włączyć do zakresu obowiązków nowego stanowiska pracy w Urzędzie Gminy, które powstało na początku 2019 r. Wówczas też Gmina Nowa Wieś Wielka podpisała z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu porozumienie dotyczące realizacji Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” w wyniku którego, pracownicy Urzędu uczestniczyli w szkoleniach poświęconych tej tematyce. Z terenu naszej Gminy od momentu powstania programu, do siedziby WFOŚiGW wpłynęło łącznie 78 wniosków, z czego 11 zostało wypełnionych za pośrednictwem pracownika Urzędu Gminy.

W celu zapewnienia możliwości pozyskiwania danych mogących mieć znaczenie przy realizacji Planu gospodarki niskoemisyjnej i innych programów proekologicznych w 2018 r. na terenie Gminy zainstalowano 3 profesjonalne sensory powietrza w miejscowościach Nowa Wieś Wielka, Brzoza i Kobylarnia. Gwarantują one zbieranie i przekazywanie (do ogólnej bazy) danych dotyczących jakości powietrza i umożliwiają bezpośrednie śledzenie tych wielkości w Internecie.

Dodatkowo jednym z zadań zrealizowanych przez Gminę Nowa Wieś Wielka był udział w projekcie „Analiza jakości powietrza w obrębie 23 gmin należących do ZIT BTOF”

Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego. Istotą badania oprócz określenia poziomu zanieczyszczeń i ich rodzajów jest wskazanie przepływów zanieczyszczonego powietrza pomiędzy poszczególnymi, sąsiadującymi samorządami. Metodyka prac pomiarowych przewidywała wykonanie lotów nad wytypowanymi terenami na wysokości około 50 metrów. Badania wykonywano za pomocą urządzenia AirDron, w 2 głównych miejscowościach Gminy: Brzozie i Nowej Wsi Wielkiej. Na podstawie 2 sesji pomiarowych: jesienniej (poza okresem grzewczym) i zimowej (w okresie grzewczym) powstało sprawozdanie z badań i analiza jakości powietrza wraz z oceną napływów emisji zanieczyszczeń (pyłu PM 10 i PM 2,5) oraz niebezpiecznych związków chemicznych (gazów) uwalniających się w trakcie spalania odpadów, takich jak np. PID, HCL, HCN, CO, SO₂, NO₂, formaldehydy.

Należy jeszcze zwrócić uwagę na sposób wprowadzania w życie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Nowa Wieś Wielka w 2019 r. (Uchwała Nr V/34/19 Rady Gminy Nowa Wieś Wielka z dnia 26 lutego 2019 r.). W ramach Programu wykorzystano nakłady finansowe w wysokości 71 632,00 zł Kwota ta obejmuje koszt interwencji z udziałem zwierząt, koszt zabiegów kastracji oraz partycypację w kosztach utrzymania Schroniska oraz przyjęcia zwierząt pod opiekę. Na uwagę zasługuje fakt ciągłego angażowania się w działanie zmierzające do pomocy osobom, którym uciekli ich podopieczni oraz szukania decydujących się na adopcję zwierząt, które trafiłyby do schroniska. Praktyki te pozwalają zdecydowanie obniżyć koszty związane z realizacją Programu, ale przede wszystkim dają olbrzymią satysfakcję w przypadkach, gdy uniknie się przekazania zwierząt do schroniska.

Obowiązujący w naszej Gminie w 2019 r. gminny system gospodarowania odpadami komunalnymi funkcjonuje od 1 lipca 2013 r. i obejmuje jedynie nieruchomości zamieszkałe. Właściciele pozostałych nieruchomości, na których są wytwarzane odpady komunalne, to jest obiektów służących prowadzeniu działalności gospodarczej, instytucji publicznych, letniskowych ogrodów działkowych itp. są zobowiązani do zawierania indywidualnych umów ze specjalistycznymi przedsiębiorstwami na odbiór odpadów komunalnych. Jednocześnie należy nadmienić, że problematyczne odpady eternitu (azbest) podlegają odrębnym zasadom i zapotrzebowanie na ich odbiór należy każdorazowo zgłosić do Urzędu Gminy. Również inne odpady, nie będące odpadami komunalnymi, podlegają odrębnym zasadom. W takim przypadku właściciel odpadów indywidualnie zleca usługę odbioru uprawnionym podmiotom. W Gminie przyjęto metodę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi uzależnioną od wielkości gospodarstwa domowego. Zgodnie ze stanem na 31 grudnia 2019 r. według obowiązujących deklaracji było 2930 gospodarstw domowych, na łączną liczbę 9180 osób. Płatności na rzecz Gminy ponoszone są z miesięczną częstotliwością. W zamian za opłatę mieszkańcom przysługują następujące świadczenia:

- wyposażenie nieruchomości w pojemnik na zmieszane (resztkowe) odpady komunalne i worki do selektywnej zbiórki odpadów;
- bezpośrednio z nieruchomości: odbiór odpadów zmieszanych raz na dwa tygodnie, odbiór segregowanych, takich jak papier, tworzywo sztuczne i metale – w żółtych workach oraz szkła w workach zielonych - raz w miesiącu oraz odbiór odpadów wielkogabarytowych raz w roku;
- możliwość dostarczania do dwóch Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych papieru, tworzywa sztucznego, metalu, opakowań wielomateriałowych, odpadów zielonych

pochodzących z ogródków przydomowych, mebli i innych wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, baterii i akumulatorów, chemikaliów, opon z pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 tony oraz odpadów budowlanych i remontowych w ilości do 500 kg rocznie na gospodarstwo domowe;

- przeterminowane leki dostarcza się do aptek, do oznakowanych pojemników;
- zużyte baterie umieszcza się w oznakowanych pojemnikach w obiektach użyteczności publicznej, Punktach Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych lub przekazuje się je do placówek handlowych sprzedających baterie.

Wymienione zasady segregacji odpadów zachowują ważność do czasu obowiązywania umowy z przedsiębiorcą, wyłonionym w ramach przetargu na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, to jest do 30 czerwca 2021 r. Selektywna zbiórka odpadów komunalnych deklarowana jest przez 95% gospodarstw domowych.

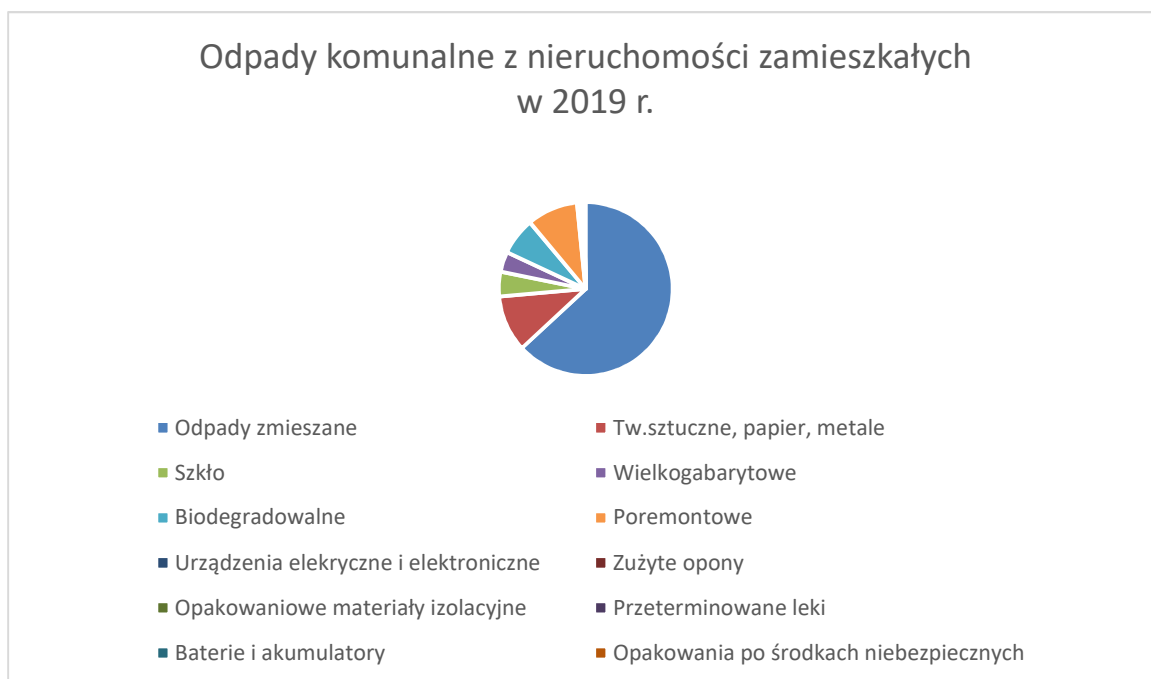
Znowelizowana ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, która weszła w życie 6 września 2019 r. nałożyła na wszystkich obowiązek segregacji odpadów. Niewypełnienie tego obowiązku sankcjonuje podwyższoną opłatą, w stawce wyższej niż dwukrotna wysokość i nie wyższej niż czterokrotna wysokość stawki ustalonej przez radę gminy przy selektywnej zbiórce. Rada Gminy Nowa Wieś Wielka jest obowiązana dostosować przepisy prawa miejscowego do 6 września 2020 roku.

Zgodnie z prowadzonym przez Wójta Gminy rejestrem działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Nowa Wieś Wielka w 2019 roku uprawnionych było dziewięć podmiotów do odbioru odpadów komunalnych.

W 2019 roku z nieruchomości zamieszkałych odebranych zostało 3939,392 ton odpadów komunalnych, w tym niesegregowanych (zmieszanych) 2486,490 ton, co stanowi 63% w stosunku do wszystkich odebranych. Bezpośrednio z nieruchomości selektywnie zebranych opakowań ze szkła odebrano 165,400 ton, odpadów selektywnie zebranych zmieszanych opakowaniowych z tworzywa sztucznego, papieru i metali: 349,860 ton. Z jednorazowej zbiórki odpadów wielkogabarytowych bezpośrednio z nieruchomości odebrano 83,560 ton.

Wykres nr 6.

Z dwóch Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych odebrano łącznie 847,460 ton odpadów, co stanowi 21,5% w stosunku do masy wszystkich odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych. Struktura poszczególnych frakcji odpadów odebranych z PSZOKów kształtowała się następująco (w tonach): zmieszane opakowaniowe z tworzywa sztucznego, papieru i metali 64,220, opakowania ze szkła 15,500, odpady ulegające biodegradacji 273,640, odpady poremontowe 374,250, zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne 28,460, opakowania po niebezpiecznych środkach 9,930 odpady wielkogabarytowe 63,420, zużyte opony 19,900 oraz opakowaniowe materiały izolacyjne 4,1. Ponadto odebrano 542 kg przeterminowanych leków i 120 kg zużytych baterii i akumulatorów. Średnio na jednego mieszkańca Gminy Nowa Wieś Wielka przypada 429,13 kg odpadów komunalnych. W porównaniu z 2018 rokiem nastąpił wzrost o 113 ton.

Ważnym elementem efektywnego kierowania Gminą jest współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Gmina Nowa Wieś Wielka, zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym, realizuje szereg zadań, które służą zaspokajaniu różnorodnych potrzeb Mieszkańców. W wykonywaniu części zadań partnerem samorządu gminy są organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego. Lokalne inicjatywy obywatelskie mają ogromne znaczenie w rozwiązywaniu problemów określonych grup społecznych, zaspokajaniu aspiracji i oczekiwań. Doświadczenia zarówno organizacji, jak i samorządu gminnego w zakresie współpracy w poprzednich latach pozwalają na dalsze pogłębianie partnerskiej współpracy w celu lepszego wykonywania zadań ustawowych przypisanych Gminie.

Zasady współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi w 2019 r. zawarte zostały w Programie współpracy Gminy Nowa Wieś Wielka z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2019 r. Niniejszy Program został przyjęty Uchwałą nr XLIV/350/18 Rady Gminy Nowa Wieś Wielka

z dnia 18 października 2018 roku. Podjęcie uchwały wynikało z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2018 r. poz. 994 ze zm.) oraz art. 5a ust. 1 i ust. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2018 r. poz. 450 ze zm.), nakładającego na organ samorządu terytorialnego obowiązek uchwalania rocznych programów współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Współpraca Gminy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego opierała się przede wszystkim na zasadach: pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji oraz jawności. Głównym celem współpracy Gminy z organizacjami było budowanie społeczeństwa obywatelskiego oraz zwiększenie stopnia zaspakajania potrzeb społecznych. Z kolei cele szczegółowe obejmowały:

- zwiększenie wpływu sektora obywatelskiego na kreowanie polityki społecznej w Gminie,
- tworzenie warunków do zwiększenia aktywności społecznej,
- umocnienie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za wspólnotę lokalną,
- integrację podmiotów realizujących zadania publiczne,
- wzmocnienie potencjału organizacji.

W 2019 roku Gmina wspierała lub powierzała podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego realizację następujących zadań priorytetowych w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w zakresie:

1. Upowszechniania kultury fizycznej i sportu:

- upowszechniania sportu w środowisku wiejskim,
- organizacji zawodów i rozgrywek sportowych promujących Gminę,
- organizacji rajdów rekreacyjnych,
- integracji osób niepełnosprawnych poprzez zajęcia sportowe.

2. Kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji:

- wspierania działań z zakresu podtrzymywania tradycji lokalnych i narodowych,
- wspierania kształtowania postaw patriotycznych oraz kształtowania lokalnych tradycji,
- wspierania i promocji twórczości lokalnej i regionalnej,
- wspierania inicjatyw kultywujących pamięć o zasłużonych dla społeczności lokalnej postaciach, miejscach i wydarzeniach historycznych.

3. Edukacji, oświaty i wychowania:

- organizowania konkursów recytatorskich, plastycznych, fotograficznych, itp.,
- wdrażania różnych form aktywnego wypoczynku zimowego i letniego dla dzieci i młodzieży,
- wspierania działalności wychowawczej poprzez organizację zajęć świetlicowych, a także organizacji innych aktywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.

4. Pomocy społecznej:

- pomocy rodzicom w rozwiązywaniu indywidualnych problemów socjalnych, prowadzenia wspólnych przedsięwzięć na rzecz społeczności lokalnych poprzez organizowanie i współpracę przy organizowaniu imprez, konferencji, szkoleń i kampanii z zakresu polityki społecznej,
- wyrównywania szans młodzieży uczącej się,
- wsparcia w ramach poradnictwa terapeutyczno-pedagogicznego i poradnictwa obywatelskiego,

- pomocy rzeczowej, żywnościowej i niematerialnej dla rodzin i osób ubogich lub znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz wspierania rodzin wielodzietnych i samotnych matek,
- pomocy rodzinom wymagającym wsparcia społecznego poprzez umożliwienie udziału w różnych formach zajęć sportowo-rekreacyjnych,
- organizacji zajęć integracyjnych dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia społecznego,
- aktywizacji społecznej ludzi starszych i samotnych.

W 2019 roku Gmina wspierała lub powierzała realizację zadań również organizacjom o charakterze sportowym w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego, a także ustawy o sporcie. Tryb składania wniosków w sprawie określania warunków i trybu finansowania zadania własnego Gminy Nowa Wieś Wielka w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu określa Uchwała nr IV/14/10 Rady Gminy Nowa Wieś Wielka z dnia 28 grudnia 2010 roku.

Realizując Program współpracy z organizacjami pozarządowymi w 2019 roku Gmina podejmowała działania o charakterze finansowym jak i pozafinansowym. Współpraca o charakterze finansowym realizowana była poprzez wspieranie wykonywania tych zadań wraz z udzielaniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji. Zlecenie zadań odbywało się w drodze ogłaszanego otwartego konkursu ofert oraz wniosków o udzielenie dotacji (sport), zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Wysokość środków zaplanowanych w formie dotacji w ramach konkursów w 2019 r. wyniosła 215 500,00 zł. Akty prawne na podstawie, których określono wysokość środków finansowych przeznaczonych organizacjom pozarządowym oraz innym podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego w 2019 roku na wykonanie zadania:

1. Uchwała nr IV/14/10 z dnia 28 grudnia 2010 roku w sprawie określania warunków i trybu finansowania zadania własnego Gminy Nowa Wieś Wielka w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu. Środki zabezpieczone w budżecie Gminy: 150 000, 00 zł.
2. Zarządzenie Nr 1/19 z dnia 3 stycznia 2019 roku w sprawie „ogłoszenia otwartego konkursu ofert na wykonanie zadań publicznych w 2019 roku przez organizacje prowadzące działalność pożytku publicznego w zakresie wspierania:
  - a) upowszechniania kultury fizycznej i sportu,
  - b) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji oraz edukacji, oświaty i tradycji oraz edukacyjnej opieki wychowawczej,
  - c) pomocy społecznej”.

Środki zabezpieczone w budżecie Gminy: 65 500,00 zł, w tym: w zakresie wspierania upowszechniania kultury fizycznej i sportu: 30 500,00 zł; w zakresie wspierania kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji oraz edukacji, oświaty i tradycji oraz edukacyjnej opieki wychowawczej: 12 000,00 zł; w zakresie wspierania pomocy społecznej: 23 000,00 zł.

W 2019 roku w wyniku otwartych konkursów ofert wsparcie otrzymały: 2 podmioty na realizację zadań publicznych z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu; 3 podmioty na realizację zadań publicznych z zakresu wspierania kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji oraz edukacyjnej opieki wychowawczej; 2 podmioty na realizację zadań publicznych z zakresu pomocy społecznej. Wsparcie na realizację zadań w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu otrzymało 6 podmiotów.

Łącznie rozdysponowano kwotę 207 900,00 złotych. Zrealizowanych zostało 16 projektów.

Gmina wspierała sektor pozarządowy również w formach pozafinansowych w szczególności poprzez:

- wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności i współdziałania,
- promocję działalności organizacji pozarządowych,
- współpracę w zakresie pozyskiwania środków finansowych z innych źródeł poprzez informowanie o możliwości ich uzyskania,
- pomoc merytoryczną organizacjom pozarządowym,
- aktualizację witryny internetowej Gminy Nowa Wieś Wielka w zakresie informacji dotyczących organizacji pozarządowych z terenu Gminy,
- konsultowanie z organizacjami projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

Kwestie związane z zapewnieniem poczucia bezpieczeństwa Mieszkańcom Gminy oraz jej Gościom rozwiązywane są poprzez ścisłą współpracę Urzędu Gminy z powołanymi w tym celu instytucjami publicznymi o zasięgu gminnym, jak i przekraczającym jej zasięg terytorialny – służbami różnych szczebli.

W roku 2019, podobnie jak w latach poprzednich, działania Policji były skierowane przede wszystkim na realizację zadań istotnych dla społeczności lokalnej, a polegających na ochronie życia, zdrowia oraz mienia ludzi, dbaniu o ochronę bezpieczeństwa i porządku publicznego. W Załączniku nr 13 do niniejszego Raportu przedstawiono te kwestie w formie sprawozdania Komendanta Komisariatu Policji Bydgoszcz – Wyżyny.

Mieszkańcy naszej Gminy spośród wszystkich formacji, których zadaniem jest zapewnianie poczucia bezpieczeństwa, najczęściej mają kontakt z druhami Ochotniczej Straży Pożarnej. Na naszym terenie działa ona w dwóch jednostkach funkcjonujących w ramach Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego w Nowej Wsi Wielkiej i Brzozie. W Załącznikach nr 14 i nr 15 do niniejszego Raportu, w formie sprawozdań obu Jednostek zawarto szczegółowe informacje dotyczące działalności OSP w 2019 r.

Zarządzanie kryzysowe stanowi zespół przedsięwzięć organizacyjnych, logistycznych i finansowych, których celem jest zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych, zapewnienie sprawności struktur decyzyjnych na wszystkich szczeblach zarządzania, ciągłej gotowości sił i środków do podjęcia działań, sprawnego reagowania oraz likwidacji skutków zaistniałej sytuacji.

Na terenie Gminy Nowa Wieś Wielka powołany jest Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego (GZZK). Jego pracami kieruje wójt, a w skład wchodzi osoby powołane spośród osób zatrudnionych w Urzędzie Gminy i gminnych jednostkach organizacyjnych.

Do jego zadań należą:

- monitorowanie występujących klęsk żywiołowych i prognozowanie rozwoju sytuacji,
- realizowanie procedur i programów reagowania w czasie stanu klęski żywiołowej,
- opracowanie i aktualizowanie dokumentacji planistycznej,
- przygotowanie warunków umożliwiających koordynację pomocy humanitarnej,
- planowanie wsparcia organów kierujących działaniami,
- realizowanie polityki informacyjnej związanej ze stanem klęski żywiołowej.

Obowiązujący od 2016 r. Plan Zarządzania Kryzysowego określa struktury i zasady organizacyjne, jednostek administracji samorządowej, powiatowej, zespolonej i niezespolonej, w sytuacjach kryzysowych oraz realizację zadań mających na celu złagodzenie skutków

zdarzeń o dużym zasięgu lub sytuacji kryzysowej, przywrócenie i odtworzenie warunków życia ludności sprzed zdarzenia.

W ramach omówienia spraw związanych z zapewnianiem bezpieczeństwa należy jeszcze wspomnieć o obronie cywilnej, która ma na celu ochronę ludności, dóbr kultury, zakładów pracy i urządzeń użyteczności publicznej, ratowanie i udzielanie pomocy poszkodowanym w czasie wojny oraz współdziałanie w zwalczaniu klęsk żywiołowych i zagrożeń środowiska oraz usuwanie ich skutków. Podstawowe cele i główne zadania obrony cywilnej w czasie pokoju i w okresie wojny ujęte są w Załączniku nr 16 do niniejszego Raportu.

Już kolejny rok Gmina Nowa Wieś Wielka udostępnia Mieszkańcom bezpłatny mobilny system informacji lokalnej SISMS, który umożliwia w bezpieczny i bardzo szybki sposób przekazywanie ważnych i przydatnych informacji jego użytkownikom. Mieszkańcy mogą otrzymywać komunikaty na swój adres e-mail lub za pomocą aplikacji BLISKO, sprawach dotyczących mieszkańców, imprezach kulturalnych i sportowych, innych ważnych wydarzeniach z terenu Gminy, istotnych utrudnieniach i awariach, ale przede wszystkim o nadchodzących zagrożeniach i niebezpieczeństwach. Użytkownik wybiera z jakich interesujących serwisów tematycznych chce korzystać. Zarejestrować może się do następujących serwisów:

- Informacje Urzędu Gminy,
- Informacje Zakładu Gospodarki Komunalnej,
- Kultura i sport,
- Oświata,
- Pomoc społeczna,
- Przychodnia,
- Zagrożenia i ostrzeżenia,
- RSO,
- Łowcy burz.

W czasach kiedy wszyscy nieustannie jesteśmy atakowani różnymi komunikatami, dzięki aplikacji mamy możliwość zamówić informacje zgodnie z naszymi oczekiwaniami. Regulamin systemu dba o komfort użytkowników, dzięki czemu mogą mieć pewność, że nie będą niepokojeni reklamami lub innymi niechcianymi treściami. Bez względu na rodzaj zamówionych informacji system dla Mieszkańców jest zawsze bezpłatny, mogą rejestrować się do dowolnych serwisów i w każdej chwili zrezygnować z usługi. Warto wiedzieć co się dzieje w naszym najbliższym otoczeniu. Aktualnie z systemu korzysta 544 odbiorców. W roku 2019 Urząd Gminy zamieścił 160 komunikatów, a Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego w Bydgoszczy wysłało 92 komunikaty z ostrzeżeniami przed potencjalnymi zagrożeniami.

Podobnie jak w przypadku aplikacji BLISKO, w celu zapewnienia lepszego przepływu informacji, w sierpniu 2019 r. została udostępniona użytkownikom nowa strona internetowa: www.nowawieswielka.pl. Strona działa w oparciu o system MP-CMS, który przeznaczony jest do wprowadzania i aktualizowania treści serwisu. Wygląd i funkcjonowanie strony warunkują zasady zgodne z WCAG 2.0. (Web Content Accessibility Guidelines). Tym samym serwis jest zoptymalizowany i przystosowany pod kątem osób niepełnosprawnych, m.in. istnieje możliwość zmiany wielkości czcionki, włączenia kontrastu, „chodzenia” po stronie za pomocą

klawisza „Tab”, obecna jest wyszukiwarka. Strona charakteryzuje się przejrzystością, intuicyjnością i funkcjonalnością.

Podstawową korzyścią, płynącą z utworzenia nowej strony wg. zasad WCAG 2.0., jest to, że Gmina poszerzyła grono swoich odbiorców o osoby niepełnosprawne. Serwis spełniając te wytyczne, zapewnia poprawny odbiór prezentowanych treści, dla wszystkich użytkowników.

W niniejszym Raporcie, w kolejnym roku, starano się przywołać najistotniejsze kwestie dotyczące Gminy. Przy doborze i opracowywaniu tematów oraz materiału założono, że nastąpi odniesienie się do poszczególnych obszarów życia społecznego, opisanie ich i związanych z nimi zadań oraz problemów w sposób na tyle skrótowy, by akcentując je, nie doprowadzić do powstania dokumentu zbyt obszernego. Szczegóły znajdują się w załącznikach do Raportu. W znacznej części wykorzystane zostały dokumenty, które są dostępne i znajdują się w obiegu publicznym – przede wszystkim zostały przygotowane dla Państwa Radnych i przyjęte przez nich na sesjach i obradach Komisji Rady Gminy, które poprzedzały prezentowanie niniejszego Raportu. Wynika to z założenia metodologicznego, że niniejszy dokument nie jest przygotowywany przez pojedynczą osobę, ale przez zespół Pracowników różnych gminnych instytucji i opisuje Gminę jako strukturę kooperujących podmiotów bazujących na wcześniej przyjętym planie ich pracy.

W Raporcie po wstępnych informacjach ogólnych ma miejsce odniesienie się do współpracy organów naszego samorządu. Z dokumentu bezpośrednio nie wynika jak ściśle było to współdziałanie, ale potwierdzeniem tego jest statystyka głosowań i fakt, że zdecydowana większość uchwał, w tym te najważniejsze, dotyczące budżetu i finansów, podejmowane były jednomyślnie. Informacje dotyczące budżetu i finansów, zamówień publicznych, gospodarki odpadami, pozyskiwania dodatkowych środków finansowych (wszystkich możliwych z puli dostępnych środków unijnych do wykorzystania przez naszą Gminę w ramach ZIT BTOF), zapewniania prawidłowego działania infrastruktury gminnej i jej rozwoju (przede wszystkim polityki wodno-kanalizacyjnej), gospodarki przestrzennej, ochrony środowiska, realizowanej polityki oświatowej, pomocy społecznej, sfer kultury i ochrony zdrowia, współpracy z organizacjami pozarządowymi, jak i inne przywołane kwestie razem stanowią opis naszej Gminy, jej funkcjonowania i rozwoju. Z przedstawionego dokumentu wynika, że mamy do czynienia z właściwą dbałością o interesy Gminy i jej Mieszkańców. Wszystkie omówione zagadnienia pokazują właściwą realizację: Strategii Rozwoju Gminy, innych strategii, programów i planów, zadań własnych i zleconych, trafne podejmowanie inicjatyw i prowadzenie polityk długo i krótkoterminowych, które umożliwiają wyważone podejmowanie kolejnych przedsięwzięć. Potwierdzają to pozytywne wyniki wszystkich przeprowadzonych kontroli, chociaż najlepiej obrazuje tę tezę obszar finansów Gminy i dogłębne analizy oraz opisy sporządzone przez pracowników Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy. Stabilna sytuacja finansowa umożliwia realizację deklaracji zawartych w programach wyborczych Wójta i Komitetów Wyborczych, których kandydaci otrzymali mandat Radnego Gminy (dobrym przykładem będzie uruchomienie w ramach komunikacji międzygminnej linii autobusowej nr 99, inicjatywy oczekiwanej przez Mieszkańców i jak zauważyliśmy wprowadzającej w tej sferze element konkurencyjności, czy też gospodarka wodno-kanalizacyjna, w ramach realizacji której doprowadzono do połączenia kolektorem kanalizacyjnym obu aglomeracji – Brzozy i Nowej Wsi Wielkiej,

podłączono Prądocin i tereny wokół Jeziora Jeziuckiego, zamknięto oczyszczalnię ścieków w Dziemionnie i otworzono perspektywę umożliwiającą dalszą rozbudowę systemu odprowadzania ścieków z kolejnych obszarów Gminy). Ale nie upoważnia do przeinwestowania – stąd podejmowany cały szereg działań zmierzających do zrealizowania inwestycji drogowych przez instytucje wykraczające swym zasięgiem ponad poziom gminny. W tym, priorytetowym dla wszystkich obszarze, zapewniającym poczucie bezpieczeństwa i gwarantującym podniesienie komfortu codziennego życia w roku 2019 podjęto szereg działań (spotkań roboczych, udziału w uzgodnieniach, wystosowywania pism oraz lobbowania) dotyczących podjęcia inwestycji w ramach S10, DK25, DW254, dróg powiatowych i ścieżek rowerowych wzdłuż tych dróg. Realizacja tych ostatnich również przy zaangażowaniu środków gminnych, ale zapewniająca stworzenie w przyszłości systemu bezpiecznych ciągów dla rowerzystów udających się do szkół, pracy, jak i czynnie odpoczywających. W niniejszym Raporcie znalazły więc swoje odzwierciedlenie zarówno „rzeczy” wielkie, jak i małe, ale obie te kategorie spraw mają swój wpływ na codzienne funkcjonowanie Gminy Nowa Wieś Wielka, która dla Jej Mieszkańców jest Małą Ojczyzną. Nasz lokalny patriotyzm, nie pozwala na niedbałość o prawidłowe jej funkcjonowanie i systematyczny rozwój.

Tabele zamieszczone w Raporcie o stanie Gminy Nowa Wieś Wielka w 2019 roku

Tabela nr 1., strona 3 - Szlaki piesze w Gminie Nowa Wieś Wielka – stan na grudzień 2019 r.,

Tabela nr 2., strona 5 - Wykaz napraw i wymian urządzeń na placach zabaw zlokalizowanych na terenie Gminy Nowa Wieś Wielka w 2019 r.,

Tabela nr 3., strona 6 - Wykaz napraw konserwacyjnych urządzeń na placach zabaw zlokalizowanych na terenie Gminy Nowa Wieś Wielka w 2019 r.,

Tabela nr 4., strona 30 - Wymiana źródeł ciepła w budynkach i lokalach mieszkalnych.

Wykresy zamieszczone w Raporcie o stanie Gminy Nowa Wieś Wielka w 2019 roku

Wykres nr 1., strona 10 – Dochody i wydatki ogółem za 2019 r.,

Wykres nr 2., strona 11 – Wykonanie dochodów bieżących za 2019 r.,

Wykres nr 3., strona 11 – Dochody własne za 2019 r.,

Wykres nr 4., strona 12 – Struktura wydatków wg działów klasyfikacji budżetowej za 2019 r.,

Wykres nr 5., strona 12 – Wykonanie wydatków bieżących za 2019 r.,

Wykres nr 6., strona 33 – Odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych w 2019 r.

Załączniki do Raportu o stanie Gminy Nowa Wieś Wielka w 2019 roku

Załącznik nr 1., strona 8 - Uchwały Rady Gminy Nowa Wieś Wielka w 2019 r.,

Załącznik nr 2., strona 13 - Informacja z planowanych i wykonanych zadań inwestycyjnych za 2019 r.

Załącznik nr 3., strona 13 - Sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy za 2019 r.,

Załącznik nr 4., strona 14 - Informacja o kształtowaniu się Wieloletniej Prognozy Finansowej w 2019 r.,

Załącznik nr 5.1, strona 16 - Informacja o mieniu komunalnym w 2019 r. - część 1

Załącznik nr 5.2, strona 16 - Informacja o mieniu komunalnym w 2019 r. - część 2

Załącznik nr 6., strona 17 - Informacja o realizacji zadań oświatowych w roku szkolnym 2018/2019 r.,

Załącznik nr 7., strona 18 - Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Wielkiej za 2019 r.,

Załącznik nr 8., strona 18 - Sprawozdanie z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Nowej Wsi Wielkiej za 2019 r.,

Załącznik nr 9., strona 19 - Sprawozdanie z realizacji GPPiRPA za 2019 r.,

Załącznik nr 10., strona 20 - Sprawozdanie finansowe i merytoryczne z działalności Gminnego Ośrodka Kultury w Nowej Wsi Wielkiej za 2019 r.,

Załącznik nr 11., strona 24 – Zestawienie wyposażenia Zakładu Gospodarki Komunalnej w Nowej Wsi Wielkiej w 2019 r.,

Załącznik nr 12., strona 25 - Zał. nr 12 Informacja z wykonanych zadań inwestycyjnych w 2019 r.,

Załącznik nr 13., strona 36 - Sprawozdanie Komendanta Komisariatu Policji Bydgoszcz - Wyżyny z działalności w 2019 r.,

Załącznik nr 14., strona 36 - Sprawozdanie Komendanta OSP Nowa Wieś Wielka z działalności Ochotniczej Straży Pożarnej za 2019 r.,

Załącznik nr 15., strona 36 - Sprawozdanie Komendanta OSP Brzoza z działalności Ochotniczej Straży Pożarnej za 2019 r.,

Załącznik nr 16., strona 37 - Podstawowe cele i główne zadania Obrony Cywilnej w czasie pokoju i w okresie wojny.